

Nunalerinermik inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaa pillugu Inatsisartut
inatsisaannut oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

1. Aallaqqaasiut:

Nunalerinermi inuussutissarsiutinut tapersiisarnermi malittarisassat maannakkut atuuttut, Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10, 12. november 2001-imeersumi aaliangersarneqarput, Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11, 20. november 2006 – imeersumi allanngortinneqarlutik. (Akiligassallit nikinnerat, attartukkanik taarsersuineq kiisalu aalisarnermut, piniarnermuttillu tapersiisarneq pillugu malittarisassat atorunnaarsinnejarlutik).

Nunalerinermik inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaa pillugu, Inatsisartut Inatsisissaattut siunnersuutip matuma, Inatsisartut peqqussutaat qulaani taakkartorneqartoq taarserpaa.

Siunnersuummi pingaarnertut anguniarneqartut tassaapput inatsisip ullumikkut naleqqussarlugu nutarterneqarnissaa, tassunga ilanngullugit, nalunaarutitigut malittarisassanik aaqqiinikkut ammaassinerit arlaqartut, eqaallisaanermi attartortitseriaatsimik nutaamik piuminarsakkamik atuutsilersitsineq, sumiginnaanermilu periusissatut periarfissat ikilisarneqarnissaat, inatsisartut inatsisaannik piuminarsaaneq aamma Inatsisartut inatsisaannik paassiumarsaaneq atoruminarsaanerlu. Taamatuttaaq Naalakkersuisut, peqqussummut maannamut atuuttumut naleqqiullugu, nunalerinermik inuussutissarsiuteqartut atugaasa ajorerulinnginnissaat pingaartippaat.

Inuussutissarsiutitigut siuarsaaneq pillugu 2006–imi, Inatsisartut peqqussutissaannut siunnersuutip suliarinerani, nunalerinermut tunngasortaa peerneqarpoq, nunalerinermik inuussutissarsiuteqartut aammalu Inatsisartut, kinguartitsinissaq piumasaqaatigimmassuk, taamaasilluni nunalerinermut politikki pillugu nalunaarusiaq suliarineqarniassammat. Suliassaq tamanna UPA 2007–imi naammassineqarpoq, nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermi aningasaqarniarnerup misissuiffigeqqissaarneranik malitseqartumik, taannalu UPA

2008–mi, Inatsisartunut saqqummiunneqarluni. UKA 2007-imi aamma UPA 2008–mi, nunalerinerup tungaatigut assigiinngitsunik suliniutissanik kissaateqartoqarpoq.

Nunalerinermk politikkip, aningaasaqarniarnerullu misissuiffigeqqissaarnerani kiisalu pineqartutigut inuussutissarsiuteqartut saqqummiussaat aallaavigalugit paasinarsisippaa, nunalerinermk inuussutissarsiuteqarnerup ilusaata, piffissaq aggersoq ungasinnerusorlu isigalugit, naleqqussarneqarnissaa annertuumik pisariaqartinneqartoq, aningaasaqarnikkut imminut nappannissamik takorluugaqarneq piviusunngussappat, aammalu Kalaallit Nunaanni nunaateqarnermk inuussutissarsiuteqarnerup piorsarneqarnissaa annertusarneqarnissaalu attatiinnarneqassappata.

2. Siunnersuummi pingaarterit:

Nunalerinermk inuussutissarsiutinut tapersiisarnermk periarfissiinikkut ammaassinissamik siunnersuummi matumani siunertaavoq. Inatsisissatut siunnersuutip sianigaa nunaateqarnermut tapersiisarnerup ataavartumik naammassisqaqrifiunissaa, imminullu akilersinnaanera isiginiarneqartuassasoq.

Siunnersuummi tapersiisarnermi aningaasaliissutit atuuttusut tunngaviatigut allanngortinniarneqanngillat. Taamaattorli siunnersuutip siunnerfigivaa tapersiisarnermi aningaasaliissutit taarsigassarsitsinertut annerpaamik atorneqassasut.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi, attartukkat ernialersukkat, erniaqanngitsunik akilersugassaanngitsunillu taarsigassarsineq kiisalu nammineq aallaqqaasiineq atuupput. Allaffisornermi suliassat oqilisarniarlugit, siunissamut sammisunik attartoriaatsinik marlunnik pilersitsisoqassasoq sullsigineqarpoq, taakkulu taaneqarput inuussutissarsiutip siuarsarneqarnissaa pillugu attartortitsineq aamma ingerlatsinermut akiligassarsiatut taarsigassarsineq. Attartoriaaseq ingerlatsinermut akiligassarsiatut taasaq ersarinnerusumik siunnersuummi § 17-imi oqaaseqaatitigut nassuiarneqarpoq.

Attartortup attartukkaminik apparsaanera ilutigalugu, attartukkat appartinnerinut Naalakkersuisut tapersiinissaat siunnersuutigineqarpoq. Tassa imaappoq attartortup akilersugaanut naleqqiullugu, akiitsut ikilisinneqassapput, tassaniipporlu tunngaviusumik tapersiisarneq. Attartortoq aatsaat tapersiiffigineqarsinnaavoq, attartukkaminik akilersuiguni. Tamanna naatsorsuutigineqarpoq, attartortup isumaqtigisutit malillugit attartukkaminik akilersuinissaanut kammattuutaaneranik kinguneqassasoq.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi, attartornermi siunertanut ataasiakkaanut, procentikkaartumik annertussusilersuisoqarpoq, tamatumani erniaqanngitsunik akilersugassaanngitsunillu taarsigassarsineq, ernialersukkanik attartorneq aammalu nammineq aallaqqaasiutissatut pigeriigassat qanoq amerlatigissanersut aaliangersarneqarlutik. Tamatuma allanngortinnejarnissaa siunnersuutigineqarpoq,

taamaasilluni inatsit nutaaq aallaavigalugu taarsigassarsianut tapersiissutit annertussusaat nalunaarusiornikkut aalajangersarneqassallutik.

Peqquusummut atuuttumut sanilliullugu suusupaginnitoqarnerani Naalakkersuisut iliusissatut periuserisinnaasaat assigiinngitsut killilerneqarput. Tamanna, tapersiisarnermik aaqqissuussinerup siunertaata marloqiusaaneranik siunertaqarnermik aallaaveqarpoq, tassaallutik inuussutissarsiornermi siunniussatut kissaatigisamut taarsigassarsineq kiisalu akilersuilluni utertitsinermi tapiissutit uterteqinnejartarneri. Taarsigassarsinermi atugassarititaasut pitsasut iluanni tapersiisarnermut tunngassutillit ilaareersutut naatsorsuutigineqarput, taamaasillunilu taarsigassarsisup, taarsigassarsinermi isumaqatigiissut malillugu, aningaasaliissutigineqartunik utertitsinissaanut periarfissai pitsasumik tunngavissinneqarput. Tamanna aallaavigigaanni maannamut inatsisartut peqqussutaanni atuuttumut akiliisitsinngikkallarnissamut aamma isumakkeerinninnissamut periarfissanut amerlasuunut naapertuutinngilaq. Taamaammat piffissaq aalajangersimasoq naapertorlugu akilersuisarnerup kinguartinnissaanut periarfissat ikilisarneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Tamatumunnga ilaavortaaq Inatsisartut inatsisaata paasiuminarsarneqarnissa, taamaasillunilu atorluarneqarnissaata kissaatigineqarnera, soorlu iliusissatut periuserisinnaasat kiisalu malittarisassat immikkullarissut ikilisarneqarnerisigut.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi aaliangersakkat atoqqittussatut siunnersuutigineqanngitsut ilallugit ilaatigut suusupaginnitoqartillugu, pillammik ernialiisinnatitsinermut periarfissaq, taarsigassarsisup taarsiisinnaneranut taarseerusussusaanullu tamatuma sunniuteqarsimannginnera tunngavilersuutigalugu. Tamatumanissaaq, taarsigassarsisumut, akileerusunngitsumut akiliisinnanngitsumullu, artukkiisumik, 10 %-imik pillammik erniaaliisitsisarneq, Inatsisartut inatsisaata siunertaanut naapertuutinngilaq.

Siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq, ukiut marluk tungaannut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit attartukkanut akilersuutinik kinguartitsisoqarsinnaasoq, immikkullarissumillu pisoqarpat sivisunerusumik kinguartitsisoqarsinnaasoq. Taarsigassarsinermi isumaqatigiissut suli eqqortinneqarsimnaanngippat, periarfissaq tassatuaassaaq taarsigassarsianik atorunnaarsitsineq, qularnaveeqqutaasinnaasullu tuniniarnissaat siunertaralugu tigusineq.

Peqquusummi atuuttumi § 14, imm. 2-mi savaateqarfinnik nutaatut pilersitsinermi taarsigassarsisitsoqassanngitsoq, taassuma ilaateqqinnejarnissa siunnersuutigineqanngilaq. Matumani savaateqarfinnik nutaanik pilersitsoqarnissaanut ammaassisooqarnissa siunertarineqanngilaq. Siunnersuummi, aningaasaliissutit amerlassusaat, imaluunniit aaliangersakkani siunniussat taamatut iliornissamut ammaassisinnanngillat. Tamatumunnga tunngaviorpiarpoq savaateqarfinnut piooreersunut, aningaasaqarniarnikkut imminut akilersinnaasumik ingerlatinsissaq ajornakusoorsimammat. Taamaammat aalajangersagaq pisariaqanngitsutut isigineqarpoq.

Taamatuttaaq siunnersuummi, taarsigassarsitsiniartarfinni allani taarsigassarsianut erniatigut tapiissuteqarsinnaasarneq atoqqittussaatinneqanngilaq.

3. Aningaasaqarnermi allaffisornermilu pisortanut kinguneri:

Aningaasaqarnermi aammalu allaffisornermi pisortanut kinguneri allannguiteqarnavianngillat, matumanimi siusinnerusukkut aningasanut inatsisaasuni, aningaasaliissutitut sinaakkusiussat allannguiteqanngimmata. Siunnersuummi, inatsisitigut allaffisornermut tunngasutigut piuminarsaanissat siunniunneqarput. Ingerlatsinermi akiitsutigut aningaasaliiffigineqarneq atortuulersinneqarpoq, pingarnerusumik allaffisorneq oqilisaaffiginiarlugu, taamaasilluni qinnuteqaateerarpasuit matumani isummerfigineqartariaarutissapput, taamaattorli pineqarpoq, ingerlatsinermi taarsigassarsiat aqutigalugit aningaasaliiffigineqartarnissaat.

Inuussutissarsiutitigut siuarsaanermut taarsigassarsianut imaluunnit tapiissutinut qinnuteqaatit amerlinissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

4. Aningaasaqarnermi allaffisornermilu inuussutissarsiortermut kinguneri:

Siunnersuut inuussutissarsiortermut aningaasaqarnikkut aamma allaffisornermi annertuumik kinguneqartussatut nalilerneqanngilaq, taasariaqarporli inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsisimasut ilaasa, piffissaq taarsersuiffissaat ajornerulersillugit allannguiteqartinneqarmata. Ilanngullugulu oqaatigisariaqarpoq siunnersuutigineqarmat aamma nunalerinermut atatillugu, annertuumik iluarsaassinernut taamaallaat inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsisoqarsinnaanera siunnersuutaammat, siusinnerusumut naleqqiullugu iluarsaassinernut tamakkiisumik naliginnaasumik periarfissiisoqartarsimagaluarmat.

Tamatuma saniatigut, pisinermi pisarfinnut assartuisartunullu utaqqiisaagallartumik akiliinissamut qulanaveeqquisiisoqarsinnaajunnaarpoq. Tassunga paarlaallugu ingerlatsinermi akiitsutigut aningaasaliiffigineqarsinnaaneq periarfissaavoq.

Peqqusummut atuuttumut naleqqiullugu allannguutit nunalerinermit ingerlataqartnunut ataasiakkaanut atatillugu ajornerulersitsinermik kinguneqassangatinneqanngilaq.

5. Avatangiisirut pinngortitamullu kinguneri:

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisirut pinngortitamullu kinguneqassanngilaq. Taamaattorli § 9, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu periarfissiisoqarpoq innaallagissiornermut atortunik sananermut pissarsinermulluunniit, tassunga ilanngullugit erngup nukingenik innaallagissiorfeeqqat, anorisaaatit aamma seqerngup qinngorneranit nukissiuutit nunalerinermut siunertamut, illuutinut aamma illumut

qimatamut pissarsinermut. Siunertanut taamatut ittunut tunngaviupput mi-
ngutsitsinngitsumik ataavartumik nukissiuuteqartitsineq, aammalu CO2-mik
annikillisaanermut siunertaqartuuusutut.

6. Allaffisornermi innuttaasunut kinguneri:

Siunnersuut allaffissornikkut innuttaasunut kinguneqassangatinneqanngilaq.

7. Naalagaaffeqatigiinnermut namminersorermullu tunngassutillit:

Siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermut Namminersorermullu annertunerusumik kinguneqassangatinneqanngilaq.

8. Oqartussaasunik kattuffinnillu tusarniaaneq:

Siunnersuut manna tusarniaassutigineqarpoq ulloq 08. april 2009 akissuteqarnissamut killissarititaq ullormut 15. juli 2009-mut tigusassanngorlugu. Ukualu tusarniaanermut ilaatinneqarsimapput; Kalaallit Nunaanni Kommuneqarfiiit Kattuffiat (KANUKOKA), Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut (SPS), Konsulenttjenesten for Landbrug, Grønlands Arbejdsgiverforening (GA), Nunaqavissut Sulisitsisut Kattuffiat (NUSUKA) aamma Sulinermitk Inuutissarsiuteqartut Kattuffiat (SIK).

Tusarniaanermi piffissaq killigititaasup qaangiunnerani oqaaseqaatinik Inuussutissarsiornermut aamma Suliffissaqartitsinermut Naalakkersuisoqarfimmit (matuma kingorna ISN) aamma ataatsimoorussamik tusarniaanermut akissuteqaammik Nunaateqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit aamma SPS-ip siulersuisuinit tigusisoqarpoq.

Inatsisissamut siunnersuummut tusarniaanermut atatillugu siunnersuutit tiguneqartut ilai siunnersuummut ilanngullugit Naalakkersuisoqarfip suliaripei. Taamatuma saniatigut Naalakkersuisoqarfip nalunaarutigissavaa tusarniaanermi sammisat piviusut tiguneqartut ataani saqqummiimmagut. Naalakkersuisoqarfip tusarniaanermut akissutinut oqaaseqaatini allaatsimik equngasumik ilisarnaaserlugu (kursiv) akissuteqaatigai.

ISN tusarniaarnermut akissummini imatut oqaaseqarpoq "ISN-ip aallaqqasiutigalugu Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik (APNN) nersualaarumavaa Inatsisartut peqqussutissaat paasiuminarlisaavigimmagu aamma qulaajaruminarsaavigimmagu aammalu taarsigassarsitsinerit assigiinngitsut pisariillisaavigimmagut." Inuussutissarsiuteqarnermut Naalakkersuisoqarfik tamatuma kingorna allaportaaq "ISN-ip APNN isumaqatigilluinarpaa taarsigassarsitsineq inuussutissarsiuteqarnermut siuarsataasinnaaneranik tunngaveqartitsimmat aamma

isumaqatigalugu taarsigassarsitsisinnaanerit assigiinngitsillugit pitsaanerulluartumik siunertaliitsimmat. Soorlu APNN-ip nalunngikkaa, ISN inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaanut taarsigassarsitsisarnermik periarfissiisarpoq”.

ISN tamatuma kingorna APNN-imut apeqquteqarpoq inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaanut taaguusiinermi oqariartuummut naapertuuttumik saqqummiussaqarsinnaannginnersoq. Siunnersuut tamanna peqqutilersorneqarpoq Namminersornerusut inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaanut arlaqartunut taaguuteqartitsimmat.

ISN-imittaaq APNN-imut siunnersuutigineqarpoq APNN-ip ataqtigiissaarinissamut periarfissanik ujartuissasoq APNN-ip aamma ISN-ip tapersiillutik taarsigassarsitsisinnaanerinut atatillugu. Tamatumunnga ISN isumaqarpoq qeqquasanut, uillunut aamma kuanninut tunisassiornermut inuussutissarsiornermut ingerlassaqartuusunut immikkut naleqquttuusoq.

ISN erseqqissaavoq tapersiisarnernik taarsigassarsitsisarnernut allaffisornermut ISN nammineq misilittagaqareerluni taamaammallu inatsisissatut siunnersummi § 5-imi nalilersuutit immikkut soqutiginaateqartillugit. ISN tamatuma kingorna allappoq ISN isumaqarluni suliamik suliaqarnermut periusissanik pilersitsinermi tulluartuussasoq, suleriusissanik taarsigassarsitsinerup annertussusaanik qaffasinnerpaaffiliinissaq aamma/imaluunniit piffissamik sivisunerpaafliliinissaq taarsigassarsiat utertillugit akilersorneqarnissaanut pilersaarummut atatillugu.

Ilutigitillugu APNN piumaffigineqarpoq qinnuteqartoq piumaffigineqassasoq aningaasat tunniunneqartut sumut atorneqarsimaneranik nalunaarusiornissaanik. ISN-ip isumaa naapertorlugu piumasaqaat tamanna tapiissutinut aningaasaliissuteqarnernut attuumatinneqartariaqarpoq. Siunnersuut tunngavilersoneqarpoq taamaasiornikkut pineqartumut ineriartortitsinermik malinnaatinneqarsinnaaneq ammaassivigineqassammat aammalu tapersiisarnernut taakkununnga ilisimasaqarnerulernissaq.

ISN-ittaaq siunnersuuteqarluni paragraffit arlaqartut paragraffimut ataatsimut katiterlugit suliarineqarsinnaaneranik, taamaasilluni attartorsinnaanermut periarfissat aamma tapiissuteqarsinnaanermut periarfissat immikkoortillugit ataatsimut katiterneqaqqullugit.

Aallaqqaasiutigalugu nalunaarutigineqassaaq APNN-ip nalilermagit ISN-ip akissuteqaatai kinguneqartumik isumaliortitsilluarmata aamma naleqarluartuullutik.

Aammattaaq APNN nalunaaruteqassaaq ISN-imut isumaqataalluinnarluni inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaanut attartortitsisarnermik taaguusiineq erseqqarinnerusumik taaguuserneqarsinnaaneranik. APNN-ili ima inissisimavoq isumaqarlunilu taamatut allannguiteqartitsinissaq paatsiveerusimaarnermik aamma ilimanaateqartumik nunaateqartunut ataasiakkaanut qulartitsisinnaaner mik kinguneqarsinnaasumik pilersitsisinnaammat. Nunaateqartut taakku taaguutsimut tamatumunnga ilikkarsimalereerput, taamaammallu imaassinnaavoq APNN

*massakkumut naleqqiullugu tamanna siunissami suliaqarfimmut
nalunaarusiornermut atatillugu atuutsitsilernermi ersarinnerusunngorlugu
suliaqartoqarnissaa orniginerullugu.*

*ISN-ip APNN-imut tapiissuteqartarnermut ISN-ip ataani periarfissaasunut
ataqatigiissaarinissaanut kajumissaarineranut atatillugu, APNN
nalunaaruteqassaaq siunnersummut pitsaasumik isumaqataalluni. APNN-illi
siunnersuut tamanna pillugu qanoq ittunik suleriusissanik isumaliuuteqarumavoq.*

*APNN-ittaaq suliat pisariillisarneqarsinnaanerannut suleriusissatut
atorneqarsinnaasutut siunnersuutit, soorlu attartortitsinerup annertussusaata
qaffasinnepaaffilernissaa, utertillugit taarsersuinissamut piffissap
sivisussusilernissaanut killiliinissaq aammalu nalunaarusiortarnissamut
piumasqaatit ilassilluarpai. Tassungali atatillugu suleriaasissanut periusissat
pitsaanerpaat aallartisarneqarnissaanut nalilersueqqitoqqaartariaqarluni.*

*Naggataatigullu APNN-ip nalunaarutigisinnaavaa paragraffit tulleriinnilersorneri
allannguuteqartitsivigisimammag. Siunnersuummi tapiissutinut aamma
taarsigassarsitsitnermut periarfissanut atatillugu taamaammat immikkut
ataatsimoortillugit suliarineqarput.*

Nunalerinermut siunnersuisoqatigiit aamma nunaateqarnermut siunnersuisoqarfiup
ataatsimoorussamik tusarniaanermut akissuteqaateqarnermikkut inatsisisamut
siunnersummut sammisat tulleriisillugit uku oqaaseqaateqarfigivaat:

Isumasiuutit, taarsigassarsitsisinnaanermut ukioqqortussuseqarnermut killiliinerit,
innaallagissamut pilersuisinnaanermut pissarsinerit, aningaaserivinnut
attartorsinnaanermut qularnaveeqqusiiherit, nunalerinermit tunisassiassanut nutaanut
pilersitsiniarnermut aningaasalersuinissamut atugassanik Namminersorlutik
Oqartussat saniatigut qularnaveeqqusiihinnaanerat, piginnittut paarlaannerat aamma
kinguaariit nikinnerat, inuussutissarsiummut maskiinat namminerisamik
ingerlasinnaasut aningaaserivinnit aningaasalersorneqarnissaannut tapiissutit,
aammalu taarsigassarsisinnaanermut aamma tapiissutinut arlalinngut
agguaassinissamut sinaakkutissat.

*Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutit misissornerini aalajangerpoq, numalerinerup
iluani aaqqissusseqqinneq marloqiusanngorlugu matumani inatsisisitigut
aaqqiivigerusullugu. Aalajangerneq tusarniaanerup akissuteqaasiorfigineqarneranit
annertuujusup tunuliaqutarivaa, akissutaasullu suliarineqassappata aamma
siunnersummut ilanggullugilluuniit suliarineqassagaluarpata tamanna UKA
2009-mi suliarineqarnissaanut sioqqullugu pisinnaassanngimmat.*

*Nunalerinermik inuussutissarsiornnerup siuarsarneqarnissaa pillugu inatsisisamut
siunnersummut matumunnga tusarniaanerup akissuteqaateqarfigineranit
siunnersuutit ilaat ilangunneqarput, siunnersuutaasulli sinneri kingusinnerusukkut
allangortitsinissamut atatillugu suliaralugit ilangukkumaarlugit.*

Inatsisisamut siunnersuummut matumunnga Naalakkersuisoqarfiup inatsisisamut siunnersuummut siunnersuutaasut taamaasilluni ilanngullugit suliarivai.

Ataatsimoorussamik siunnersuuteqartut siunnersuutigivaat § 2-mi aalajangersagaq silinninngortinneqassasoq, taamaasillutik "Nunaateqarneq" aamma "Nunaateqarnermik inuussutissarsiuteqarneq"-mut ilanngussisoqassasoq, tamannalu isumagineqarpoq.

Tamatuma saniatigut ataatsimoorussamik akissuteqaateqartut tusarniarneqarnerminni akissuteqaamminni allapput, ukioqqortussutsip killilerneqarnera 18-init 60-inut ukioqarneq allanngorteqqullugu 21-init 65-inut ukioqarnermut killilerneqassasoq. Tamanna peqqutilersorneqarpoq nunaateqarnermik ingerlassaqarnermi inerisimalluarnermik aamma ilinniagaqarluarnermik pisariaqartitsinera aammalu kalaallit nunaateqartuusut ingerlatsinermink tamatigut ukioqqortussusaat 60'ikkut naggataanni aatsaat unitsitsisoqartarmat. Ataatsimoorussamik siunnersuuteqartut siunnersuutaat akueralugu siunnersuummi § 12-im i lanngunneqarpoq.

Ataatsimoorussamik akissuteqaateqartut siunnersuuteqarputtaaq inatsisisamut siunnersuummut atatillugu, siunnersuut inuussutissarsiornermut tapersiinikkut ataavartumik nukissiuutit atorlugit, soorlu nukissiorfeeqqat seqerngup qinngorneranit, anorimit aamma erngup nukinganit pisut pilersinnejnarneranni pissarsiarineqarneranniluunnit periarfissaqartariaqaraluartoq. Piumasaqaat tamanna siunnersuummi akueralugu § 9, nr. 2-mi ilanngunneqarpoq.

Tulliuttuni inatsisisamut siunnersuummut matumunnga siunnersuutigineqaraluartut ilanngunneqannigillat.

Ataatsimoorussamik akissuteqaateqartut tusarniaanermut akissuteqaateqarnermikkut siunnersuuteqarput aningaasalersuisinnaanermut tunngasumik innaallagiussiorfeeqqanut qulaani taaneqartunut ataavartumik nukissiuutit atorlugit inuussutissarsiutinut tapersiisarneq 150.000 kr.-inut killilerneqassasoq aammalu atortut pineqartut assinginut 500.000 kr.-it angullugit attartornissamut qularnaveeq-qusiinernut periarfissaqarnissamut kissaateqarlutik, taakkunannga 150.000 kr.-it inuussutissarsiutit siuarsarneqarnerannut attartukkanit aningaasalersorneqassallutik sinneruttullu 350.000 kr.-it pisortat qularnaveeqqusinernut namminerisamik aningaasanik attartornikkut pissalluni.

Ataatsimoorussamik akissuteqaateqartut attartornissamut qularnaveeqqusinernut periarfissaqarnissamut kissaataannut atatillugu akissuteqaateqartut apeqqutinut ukununnga siunertaqarluarnerannik tunngavilersuuteqarput:

1. Nunalerinermi tunisassianut nutaanut namminerisamik ingerlasinnaalernissamut aningaasalersuinissamik qulakkeerutaassammata.
2. Piginnittut nikinneranni aamma kinguaariit paarlaasseqatigiinnerini taarsigassarsisisinerit aamma

3. Atortut namminerisamik ingerlasinnaasunut aningaaserivitsigut
ningaasalorsorneqarnissaannut tapiissuteqarnermut atatillugu

*Qulaani taaneqareersutut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu
Naalakkersuisoqarfíup siunnersuuitit aningaasatigut kingunissai pillugit
ersarinnerusumik nalilersuisoqqaqartariaqartoq aamma
suliarilluuarneqartariaqarlutik taakkua pillugit Naalakkersuisut Inatsisartut
inatsisisaannut siunnersuuteqalinnginnissami qulaajaqqaarumammatigik.*

Inatsisisamut siunnersuummi aaliangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1- imut

Imm. 1 aamma 2

Inatsisisatut siunnersuummi pineqarput inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit
taarsigassarsitsitsisarneq aamma tapiissuteqartarneq.

Peqqussummut maannamut atuuttumut naleqqiullugu, siunnersuutigineqartumi
nutaami siunertaq tunngaviusorlu tassaavoq, siammassisumik isigalugu,
nunalerinermi inuussutissarsiutinik piorsaanermi Kalaallit Nunaannut nammineq
pilersuisinnaanermut pilliuteqarneq, aamma suliassaqtitsinerup siuarsarneqarnissaa
pillugu.

Inatsisisatut siunnersuummi, inuussutissarsiummik pitsaasumik ingerlatsilluni
unammillerluarsinnaanermi, piffissaq ungasinnerusoq isigalugu
suliassaqtitsiffiunera taputartuunneqarmat, piffissaq ungasinnerusoq isigalugu
suliassaqtitsiniarneq, inuussutissarsiummut, tapersiissuteqarneq pissutigalugu
unammillernermut kiputtoorutaassanngitsoq kissaatigineqarpoq. Taamaasilluni
kissaatigineqarpoq, suliniutissanik, kingusinnerusukkut imminut nappannissamut
aqquтиssiuuisussanik, suliniuteqarnissamut atorneqassasoq. Taamaattorli
erseqqisarneqassaaq, inuussutissarsiорnerup siuarsarneqarnissaa pillugu inatsit
aallaavigigaanni, oqaatigineqassaaq matumanit inuussutissarsiutit ullumikkut
ningaasaqarnermikkut imminut napatittutut taaneqarsinnaasut pineqanngimmata.
Siunnersut taamaasilluni siunnerfeqarpoq inuiaqatigiinnissaaq aamma
siammasinnerusumik isummertoqartariaqartoq pilersaarusiortoqartariaqarlunilu,
aammalut nammineq pilersorsinnaanermut annertunerusumik anguniagaqaraanni
innuttaasut inuussutissarsiutinik ingerlataqarnermikkut iluanaarnerussammata,
suliaqarnani isumagineqarnermut naleqqiullugu. Taamaammat nunalerinermik
inuussutissariорnerup siuarsarneqarnissaanut aningaasaliissutit ajungitsumik,
inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerinut, sunniuteqartussatut nalilerneqarput
tamatunalu saniatigut Kalaallit Nunaanni nerisassaqtitsiniarnermut pilersuinissaq

pillugu annertuumik Kalaallit Nunaanni ineriertortitsinissamut
pilliuteqaqataasinhaalluni.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Oqariaatsit "nunalerineq" imaluunniit "nunalerinermik inuussutissarsiuteqarneq" taamaasilluni silinnerusumik isumasiuuserneqarpoq. Taamaammat ersarissarneqarpoq oqaatsit ilaatinneqartussat ingerlatsineq aamma uumasuutinik kinguaassioritsinerit, orpinnik naatitsineq, naatitanik naatitsineq, uumasuutinut assigiinngitsunut ivikkanik nerukkaatissanik naatitsineq aamma uumasuutigisanit meqqunik, amernik, kukinnik il.il. atuilluaanerit ilanngullugit oqariaatsimut tapiliunneqassasut. Tamatuma saniatigut oqariaatsimut ilaatinneqarput nunalerinermut atatillugu aamma pineqarmata nunalerinermi naatitat tamakkerlugit aamma tunisassiat imaluunniit taakkua ilaannik tunineqartussatut tunisassiatut pilersinneqartut ilanngullugit taasisoqassaneranik.

§ 3-mut

Inatsisartut Inatsisaat manna aallaavigalugu, aningaasartuutit landskarsimit akilerneqassapput, taamatuttaaq Inatsisartut Inatsisaannut aningaasaliissutissatut sinaakkusiussat, ukiumoortumik aningaasanut inatsisini amerlassusilerneqartassapput.

Siunnersummi inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit angusaqarniarnermi § 3-mi pilersaarutinut siunnerfiusimasinnaasunut tunngaviusumik piumasaqaatit nassuiardeqarput.

Oqaaseq "pilersaarut" atorlugu ataatsimoortumik taaguusiisoqarpoq, matumanii qinnuteqartup, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsinissamut qinnuteqaateqarnermini siunertaminut tunngaviusunut atorneqaqqullugu.

Aaliangersakkami piumasaqaatit assigiinngitsut allaqqapput, taakku aallaavigalugit inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsititsinissaq akuerineqassanersoq Naalakkersuisut aaliangilersigatik nassuiardeqartut nassataannik, qinnuteqaatit ataasiakkaat missingerlugit nalilersorneqassapput. Qinnuteqaalli akuerineqassappat taava piumasaqaatit tamaasa naammassineqarsimassapput.

Nr. 1-imut

Teknikikkut illersorsinnaasumik oqarnermi, pikkorissumik nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermi ingerlatsisinnaanermut tunngaviusut pineqarput. Pineqartut inatsisitigut takussutissaqannginerisa atuutsinnejqannginnissaasa saniatigut, suliat ataasiakkaat missangiilluni nalilersorlugit isummertoqassaaq.

Nr. 2-mut

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsinissamut nalilersuutit suliarinerini piumasaqaatit assigiinngitsut aallaavigalugit maannamut siunissamullu aningaasatigut attanneqarsinnaanersut nalilernerini amma attartukkat annertussusaat, isertitsissutaasinnaasut aamma akiligassat akilerneqanngitsut akilersuutinut piffissat naliliinermi ilanngunneqassapput.

Nr. 3-mut

Nr. 3–mi piumasaqaatit erseqqissarpaat imm. 2-mi taaneqartutut piumasaqaatit ilalersorlugit, pilersaarutinut aningaasartuutit, iluanaarutitut isertitassanut naammaginartumik naapertuitissasut. Taamaammat inuussutissarsiutit siuarsarneqarnissaannut taarsigassarsinissamut pilersaaruteqarnermi aningaasalersugassanut, iluanaarutitut isertitassat, taarsigassarsinermi isumaqatigiissutip naammassineqarnissaanut akiliutaasinnaasut piffissap atuuffiani naammannissaat pingaaruteqartorujussuuvoq.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Nr. 1

Teknikikkut illersorneqarsinnaaneranik oqarnermi, pikkorissumik nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermi ingerlatsisinnaanermut tunngaviusut pineqarput. Pineqartut inatsisitigut takussutissaqannginerisa atuutsinneqannginnissaasa saniatigut, suliat ataasiakkaat missangiilluni nalilersorlugit isummertoqassaaq.

Nr. 2

Tapiissutit taarsersorlugit utertinneqarnissaat siunertalarugu tunniunneqarneq ajorput. Tapiissuteqarnissamut aningaasatigut pisariillisaaneq, pisuni ataasiakkaani tamani inuiaqatigiit aningaasatigut inissimanagerannik aallaaveqassaaq. Inuiaqatigiit aningaasatigut inissimanagerannik nalilersuinermi taamaasilluni tapiissutit pineqartut qinnuteqartunut ataasiakkaanut tunniunneqannginneranni inuiaqatigiit aningaasaliissutaannik pitsaanerusumik allanut atorneqarsinnaanerannik nalilersuinernik sanilliussilluni ilaqtinnejqassapput. Tamatumani nalilersuinerni ilaatigut ilanngunneqarsinnaapput nunagissaanermut tapiissutit immini inuiaqatigiinnut nunamik piginnittuusunut naleqlersitsisuuunerunersut nalilersussallugit.

Pilersaarutit nalilersorneqarnerannut atatillugu piumasaqaataavoq pilersaarutip inuiaqatigiit illersorsinnaasaannik naliliinermi, pilersaarutinut imminnut aningaasatigut napatissinnaanngitsunut taasarialinni aningaasanik tapersiisoqassanngitsoq. Taamaasilluni nalilersuinermut atatillugu nunaateqarfinni ataasiakkaani aningaasatigut iluaqtissartaata nalinga paasineqareersimassaaq

aamma inuiaqatigiit aqqutigalugit tapiissutinik piumasaqaatit ilanngullugit. Taamaasilluni pilersaarutinut tapiissutinik tunniussisoqarsinnaanngilaq siunnersummi § 12, nr. 4-mi piumasaqaataasut nunagissaanermik sulianut imaluunniit inuussutissarsiutigalugu illuutinik sananermi imaluunniit tigusinermi nunaateqarfiit ataasiakkaat aningaasaqarniarnerannut pitsasumik kinguneqartitsinnginnera eqquutsinnejeqanngippat.

Nr. 3

Aningaasanik tapiissuteqarnermi, pilersaarutit iluanni aningaasaqarnermut tunngassutillit nalilersoneqassapput paassiumallugu tapiissuteqarnerup qinnuteqaateqartup imminut ilaqtaminillu, qanoq annertutigisumik pilersuisinnaaneranut nalilersuutitut. Taamaasilluni pilersaarutinut tapiissutinik tunniussisoqannginnerani piumasaqaataavoq, pilersaarut qularutissaanngitsumik qinnuteqartumut tapiissutit atorlugit imminut ilaqtanillu pilersuisinnaanera naammassisinnaassagaa.

§ 5-imut

§ 5-imi aalajangersakkat pineqartut tassaapput inuussutissarsiorterup siuarsarneqarnissaanut taarsigassarsiniarnermut qinnuteqaateqarnermi uppernarsaanissamik imaqartoq, tamatumalu saniatigut qinnuteqaatip suliarilinnginnerani Naalakkersuisut nalilersuilerunik sunik tunngavilersuuteqarnissaanik oqariartortumik.

Imm. 1-imut

Nr. 1

Qinnuteqaateqartup suliamut tunngasutigut piginnaasanut uppernarsaatit tunniutassai piumaneqassapput. Piumasaqaatit assersuutigalugu tassaasinnaapput, nunalerinermik ilinniarsimanermut uppernarsaatit, Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissunit (SPS)-imiit oqaaseqaat imaluunniit kommunip inuussutissarsiortermut siunnersortaata qinnuteqaateqartup imminut akilersinnaasumik, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsinissamut qinnuteqaateqarluni suliffeqarfimmik ingerlatsisinnaaneranik uppernarsaanera.

Qinnuteqaateqartoq piginneqatigiiffiuppat, piginneqatigiiffiup "suliamut tunngasutigut piginnaasai", suliffeqarfik aningaasaqarnikkut imminut akilersinnaasumik ingerlatissallugu siulersuisoqartoq imaluunniit atorfilittaqartoq ingerlatseqatigiiffimmik aningaasatigut iluanaarfiusumik ingerlatsisinnaasunik uppernarsarneqassapput.

Nr. 2

Qinnuteqaammut ilanngunneqassapput, ingerlatsinermi akiliisinjaassuseqarnermullu missingersuutit. Missingersuutit takutissavaat, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat qanoq iliorluni utertinneqarsinnaanersut.

Missingersuutini takuneqarsinnaassaaq, iluanaarutit isertitassat suut, kiisalu aningaasartuutissat suut, missingersuutigineqarnersut. Isertitat aningaasartuutillu qanoq ilisukkut tiguneqarlutillu akilerneqassangatinneqarnersut nalunaarsorneqarsimassapput. Ingerlatsinermi akiliisinjaassuseqarnermullu missingersuutit naatsorsuutit ima nassuiarluarsimatigissapput, tamatumani pilersaarutit aningasaqarniarneri nalilersorneqarsinnaassallutik.

Nr. 3

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsianik qinnuteqartup, nammineq inuttut ataatsimut pigisaasa nalillit tamarmik nalunaarsorneqarsimaneri, qinnuteqarnermi ilanngunneqartassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Qinnuteqaateqartup inuttut nammineq pigisaasa nalillit tamarmik Naalakkersuisunit misissuataarneqarsinnaaniassammata taamatut aaliangersaanissamik siunniussaqartoqarpoq. Tamatuma nassataanik, Naalakkersuisut takusinnaalissavaat, qinnuteqaateqartup, Namminersorlutik Oqartussanit siornatigut tapersiissutigineqartunik taarsigassarsianillu taarsersuinermi piginnaassuseqarnera piumassuseqarneralu qanoq annertutigisimanersoq nalilersorneqarsinnaalissalluni.

Nr. 4

Nr. 4–mi, inuussutissarsiutinik siursaanissamut attartornissamut qinnuteqaateqarnermi, pisortanit oqartussaasunit akuersissutit aatsaat pissarsiarineqarsimappata inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsinissamut aatsaat akuersisoqarsinnaasoq erseqqissarneqarpoq. Tassaasinnaallutik nunaminertamik tunineqarneq imaluunniit kommunimiit sanaartornissamut akuersissummik tunineqarneq.

Nr. 5

Pileraarutinut piumasaqaatinik allanik oqarnermi pineqartut tassaapput, pileraarummut pineqartumut atatillugu, inatsisitigut allatigullu piumasaqaatinik naammassinnissimanissaq.

Imm. 2-mut

Qinnuteqartup aningasaateqarneranut atatillugu nalilersuinermi qinnuteqartup qinnuteqaamminik nassiussiviata nalaani aningaasatigut inisisimaffippiaani pissaaq. Qinnuteqaateqarnermi piumasaqaatit allat soorlu sillimmasiinermi suliassamik aaliangiineq imaluunniit eqqartuussivilersuussineq il.il., qinnuteqaatip nalilersornerani pineqartut ilanngullugit nalilersuisoqassanngilaq, pineqartunut suliaq aatsaat naammassippat ilanngunneqassammata. Aaliangersakkami

erseqqissarniarneqarpoq, qinnuteqaateqarnermi pineqartut tassaammata, qinnuteqaateqartup qinnuteqarnerup nalaani aningaasaqarniarneranut tunngassutilit kisimik soqtiginaateqarmata, taamaammallu qularnaatillit nalilersuinerni ilaatinneqaratik.

Imm. 3-mut

Qinnuteqaateqartoq, siusinnerusukkut Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit Naamminersornerullutik Oqartussanit inuussutissarsiornermut tunngatillugu taarsigassarsisimappat imaluunnit tapiissutisisimappat, Naalakkersuisut qinnuteqaateqartup siusinnerusukkut taarsigassarsinermini imaluunniit tapiissuteqarfingineqarnermini pisussaaffini naammassisimanerai nalilersorsinnaavaat. Naalakkersuisut taamaasillutik qinnuteqaateqartoq siusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit, inuussutissarsiornermut tunngatillugu taarsigassarsisimanersoq imaluunniit tapiissutisisimanersoq paassiumassallugu Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat.

Imm. 4-mut

Imm. 4–mi siunnersuutigineqarpoq erseqqissaatigineqassasoq, qinnuteqaateqartoq ataaseq, tassa inuk ataaseq imaluunniit piginneqatigiiffik ataaseq, nunaleriffimmuit ataatsimut taamaallaat inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitinneqarsinnaammat. Tamatumunnga pineqartunut aningaasaliissutit killeqarneri peqqutaapput, taavalu siammassisumik suliassaqartitsiniarnermut atatillugu siusinnerusumut naleqqiullugu tapersiisarnerup annertunerunissaa kissaatigineqarmat. Aalajangersagaq taamaallaat inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaanut taarsigassarsinernut atuuppoq aamma tamatumani allanut atatillugu tapiisoqarsinnaaneranik mattussisuugani.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

§ 6–imi, siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut, nutaatut, nunaateqarfimmik pissarsisumut, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit, illuutinik sanaartornissamut imaluunniit illuutigisamik qimatamik tigusinermut taarsigassarsitsisinnaasut, matumani illuutigisamik qimatamik tigusinermi siusinnerusukkut nunaateqarfimmik piginnittuusimasumut najugaqarfingineqarnissaa siunertalarugu. Siusinnerusumut naleqqiullugu aaliangersagaq nutaajuvoq. Kinguaariit paarlaannerini, piginnittunngortup ilaquaasa qaninnerit, illuutigisami qimatami najugaqarsinnaanerat matumani eqqarsaatigineqarpoq.

Erseqqissaatigineqarpoq, nunaateqarfimmik tigusisumut, taamaallaat inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit, nunaateqarfik ataatsimut isigalugu, illuutinik

sanaartornermut, illuutigisamik qimatamik tigusinermi, aatsaat pineqartunik piginnittuuppat Naalakkersuisut taarsigassarsitsisinhaammata. Taamatut siunniussaqarnermi, nunaateqarnerup illumi pigisami ataatsimi katersuuffeqarnissa siunertarineqarpoq, taamaasilluni pissutsit pissusissamisuunngitsut pinissaat pinaveersaartinneqarpoq, assersuutigalugu illuutigisami qimatami, inuk nunaateqarnermut kiisalu piginnittumut/-nut attuumassuteqanngitsoq najugaqassanngimmat.

Naalakkersuisut, illuutigisamik qimatamik tigusinermi inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitisinhaalerterat periuseq nutaajuveq. Aaliangersakkami siunertarineqarpoq, siornatigut piginnittuusimasut najugaqarfittut inigisaasa, aaliangersakkami aamma ilaatinneqarnissaannut ammaassisooqarnissaa. Illuutigisat qimatat, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarneq aqqutigalugu pigilersimasat, inatsit manna malilluguttaaq, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsilluni piginnittuulersimasumit pigilerneqarnissaat aaliangersakkami matumani anguniarneqarpoq. Aaliangersagaq malillugu, illuutigisaq qimataq imatut paasineqarsinnaavoq, piginnittuusimasup maannamut illu qimatatut atorsimasimasa.

§ 7-imut

Matumani siunnersuutigineqarpoq piukkunnaateqartumik qinnuteqaateqarsinnaasumut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsinissamut periarfissaqartitsineq, aningaasartuutiviit 15%-iata annertoqqataanik inuussutissarsiutigalugu illuutinut sanatitsinermi, allilerinerni imaluunniit tigusinerni taarsigassarsitsisoqarsinnaasoq. Aalajangersagaq siunnersuutigineqartumi § 15-imut atatinneqarluni isigineqassaaq siunertanut assinginut 75 %-it annertoqqataannut tapersiinertut. Isumaa tassa imaappoq qinnuteqartoq § 7 naapertorlugu inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsinnikut 15 % angullugu aningaasaliiffigineqarsinnaammatt, taanna § 15 naapertorlugu tapiissutinik 75 % tikillugit aningaasalersorneqarneranik ataqtigiissinneqarsinnaalluni, taamaasilluni 90 % angullugu nunalerinermik inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaa pillugu inatsimmi aningaasalersuinissamut periarfissaasunit aningaasalerneqarsinnaalluni.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap inatsimmi § 6 naapertorlugu aningaasartuutit suut illumut qimatamut sanaartortitsinermut imaluunniit tigusinermut pilersaarummut tunngatinneqartunut, aamma inatsimmi § 7 naapertorlugu aningaasartuutit suut inuussutissarsiutigalugu illuutinut sanaartortitsinermut, alliliinernut imaluunniit tigusinermut pilersaarummut tunngatinneqartunut erseqqissaavoq. Aningaasartuutit

pineqartut taakkupput pissarsiarinerani nalinga inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsinissamut qinnuteqaatigineqarsinnaasut.

§ 6 naapertorlugu illu qimatap tigunerani imaluunniit § 7 naapertorlugu inuussutissarsiutigalugu illuutinik tigusaqarnermut atatillugu pissarsiarinerani nalinga tassaavoq pisiarinerani nalinga.

§ 6 naapertorlugu illu qimatap sanatinnerani aamma § 7 naapertorlugu inuussutissarsiutigalugu illuutinik sanatitsinermi imaluunniit allilerinermut atatillugu pissarsiarinerani nalinga tassaavoq illup toqqaviinut sanaartortitsinermi ikuuuttunut akissarsianut aningaasartuutit tamakkerlugin aamma sanaartortitsinermut atatillugu aningaasartuutit allat ilanngullugin aamma teknikkimut, inatsisilerinermut aamma aningaasaqarnermut siunnersortinnermut aningaasartuutit.

Teknikkikkut, inatsisitigut aningaasaqarnermilu siunnersorneqarnerit ilanngunneqarput, taamaasilluni qinnuteqaateqartoq, sanaartornermut imaluunniit pisinerup kingorna, pitsaasumik aallarnisaanissaminut toqqammavissaqarniassammat.

Imm. 2-mut

Nunaateqarfuit pioreersut tigunerini, inatsit malillugu pissarsiarinerani nalinganut ilaapput illuutit pisariaqartinneqartut tamarmik, maskiinat, uumasuutit aamma nunalerinermi atortuusinnaasut tamaasa.

Teknikkikkut, inatsisitigut aningaasaqarnermilu siunnersorneqarnerit ilanngunneqarput, taamaasilluni qinnuteqaateqartoq, sanaartornermut imaluunniit pisinerup kingorna, pitsaasumik aallarnisaanissaminut toqqammavissaqarniassammat.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut, sanaartornerni tigusinernilu assingusuni nalinginnaasumik aningaasartuutigineqartartut amerlaqataannik inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitisisisinnaapput.

§ 9-mut

Imm. 1, nr. 1 aamma 2

Ingerlatsinermut atortunut, atortunullu allanut, nunalerinermik ingerlatsinermi pisariaqartinneqartunut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsinissamut qinnuteqaateqartoqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugin innaallagissamik pilersuinermut atortunik. Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsineq aammattaaq atuuppoq innaallagissiuutini ataavartuusuni mingutsitsisuunngitsullu

pillugit innaallagissiorfeeqqat, anorisaatit, seqerngup qinngorneranit nukissiuutit aamma assigisaat, Kalaallit Nunaata CO2-mik aniatitsineranik apparsaaqataasinaasutut suliniutitut.

Nr. 3-mut

Umiatsiaaqqamut nammineq inuttut angalanermi atorneqartussamut taammaallat taarsigassarsisoqarsinnaanera erseqqissaatigineqarpoq. Tamatumani taamaammat, inuussutissarsiutigalugu inunniq angallassinissamut taarsigassarsisoqarsinnaanera pineqanngilaq. ATV-nik sisamanik assakaasulinnik, "motorcykkilinik" pissarsiniarluni, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsinissamut qinnuteqarnissaq, taamaallat aaliangersakkami nr. 1-imi allaqqasut aallaavigalugit pisinnaavoq, tassa imaappoq nunalerinermik ingerlatsinermi atorneqarnissaa siunertarineqarpat, taamaasilluni pinngortitami angallatit illerngi kusanangitsut killilerneqassapput.

§ 10-mut

Uumasuutinut kinguaassiortunut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnerup, malittarisassanut atuuttunut naleqqiullugu, annikillisarneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Taamaammat taaneqartutigut aalajangersarneqartut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisqarsinnaavoq. Siusinnerusukkut naliginnaasumik uumasuutissat tamarmiusut pissarsiarinissaannut taarsigassarsisoqarsinnaagaluarpoq. Tamatumani peqqutaasoq tassaavoq, savaatillit nunaateqarnermillu ingerlataqartut allat, uumasuutaat namminneq kinguaassiortarneri naatsorsuutigineqarmat imaluunniit uumasuutit kinguaasiortussat nunaatilinnit allanik paarlaasseqateqarnermi pissarsiarineqarsimasut uumasuutigisanik namminneq amerlisitseriaasinnaammata.

Nr. 1-imut

Nunaatigisap annertussusaa aallaavigalugu naliliineq apeqquataassaaq aamma pissarsinermut atatillugu aningaasatigut missangersuutit apeqquataassapput uumasuutigisat tamakkerlugit immikkullarissumik amerlisitsinikkut aamma annertuumik amerlisitsinikkut pissanersoq, taamaasilluni aalajangersakkap piumasaqaatai atuutsinneqarlutik.

Nr. 2-mut

Maleruagassami matumani uumasuutinik kinguaassiortitassanik pissarsiniarnermi nunalerinermik inuussutissarsiorterup siuarsarneqarnissaanut taarsigassarsinikkut ammaassisooqarpoq, uumasuutit kinguaassiortitassat annertungaatsiartumik annaaneqarsimattillugit. Maleruagassaq manna malillugu ikiorserneqassagaanni, taava nammineerluni sunniuteqarfigisinnaanngisamik pisoqarsimattillugu ikiorsiisoqarsinnaavoq, nunaateqartup pisumut arlaannaatigulluunniit pinissaanut takorluuisimanngiffigisaani imaluunniit nunaateqartup pisumut qanoq iliuuseqarfigisinnaanngisaanut pisoqartillugu.

Nr. 3-mut

Nr. 3 aallaavigalugu, nutaatut assersuutigalugu savaateqarfimmik pilersitsiniaraanni, uumasuutinik kinguaassiorussanik pissarsiniarnermut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsititsisoqarsinnaanngilaq, taamaallaalli nunaateqarfíup suliffeqarfittut aallartisaqqinnerani kisimi pisinnaalluni.

§ 11-mut

Naalakkersuisut §§-it 6, 8 aamma § 9 aallaavigalugit, pigisat nalillit iluarsaannerinut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsititsisinnaapput. Nunaateqarnerup ingerlaqqinnissaanut annertuumik pingaaruteqarnera kiisalu nalinginnaasumik naatsorsuutigineqartumillu iluarsartuussinermi aningaasartuutit amerlanerunissaat matumaní piumasaqaatigineqarpoq. Tassa pineqarlutik, iluarsartuussinerit, nutarterinerit allanngortiterinerillu, nalinginnaasumik aserfallatsaaliinermut attuumassuteqanngitsut. Tamanna peqquteqarpoq, nalinginnaasumik aserfallatsaaliinerit ingerlatsinermut aningaasartuutinit matussuserneqartassasut naatsorsuutigineqarmat.

Nunaateqarnerup ingerlateqqinnissaanut annertuumik pingaaruteqarnissaanik piumasaqaateqarnermi, pineqartoq tassaavoq, iluarsartuussisoqanngippat nunaateqarnerup ingerlateqqinnissaa nalorninaateqartutut isigineqartoq.

§ 12-mut

Aalajangersakkap siunertanut sunut tapiisoqarsinnaanersoq aamma inuussutissarsiutit siuarsarneqarnissaa pillugu inatsimmi qinnuteqartup tapiissutinik pissarsinissaannut piumasaqaatit atuutsinneqartussat imarimavai.

Nr. 1-imut

Kalaallit Nunaanni nunaateqarnermut sulianut atatillugu tapiissutinik pissarsinnaassagaanni ukioqqortussutsit 21-niit ukiunut 65-inut killilerneqarsimapput.

Nr. 2-mut

Nunagissaanermik suliaq imaluunniit inuussutissarsiutigalugu illuutinut sanatitsinerni imaluunniit tigusinernut atatillugu tapiiffigineqarnissamut piumasaqaataavoq, qinnuteqaateqartoq nunalerinermik pioreersumik ingerlatsisuussasoq. Taamaasilluni nunalerinermik ingerlassaqarnialernermut aallartisarnermut tapiissuteqartoqarsinnaanngilaq.

Nr. 3-mut

Qinnuteqartup uppernarsassavaa nunagissaanermik suliani imaluunniit inuussutissarsiutitigut illuutigisaq nunalerinermut siuarsaataallunilu pimoorussinerulersitsissutaanersoq. Aalajangersakkap pimoorussamik pitsasumillu angusaqarfigineqarnissaanut pisariaqarluinnassuseqarneranik tapiissuteqaqqusinermut qinnuteqaammut tunngaviussapput.

Nr. 4-mut

Nunagissaanermik sulianut nunaateqarnerup aningaasaqarniarneranut pitsasumik kinguneqartitsissaneranut naatsorsuisoqarnissaanut siunertaq, ilaatigut suliap aningaasartuutaaneranik ersarissumik paasinnikkumanermik piumasaqarnermik tunngaveqarpoq. Pilersaarut qinnuteqartup nunaateqarfianut aningaasatigut pitsasumik pilliuteqarpat, taava piumasaqaat eqquutsinneqassaaq.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Aalisarnermut, piniarnermut, nunalerinermullu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 13 aallaavigalugu, narsaasiornermut nammieq aallarniuttit pigeriigassat 30 %-iussapput taavalu 70 %-it erniaqanngitsumik akilersugassaanngitsumillu taarsigassarsiarineqarsinnaallutik. Periuseq taanna allanngortinneqarnissaanik siunnersuutigineqarpoq taakkua tapiissutinngortillugit nunagissaanermut aningaasartuutaasunut matussuserneqartussanngorlugit. Tamanna allaffissornermi suliassat oqilisarniarlugit pissaaq. Tapiissutit ataasiaannartumik tunniunneqartassapput, matumanilu taarsigassarsiat taarsersorlugit utertinnissaannut allaffissornermut nukinnik atuiffijunnarani.

Imm. 2-mut

Suliarineqartussat annertussusaat apeqqutaatillugu, imm. 1-imi qinnuteqaatinut atatillugu tapiissutit nalilersorneqarneranni, nunaminertap annertussusaa aamma suliap pitsaassusia nalilersuinermi ilaatinneqartassapput.

Imm. 3-mut

Nunagissaanermi sulianut atatillugu nalilersuinerni §§-ini 4 aamma 12-imi piumasaqaatit nalilersuinermilu piumasaqaatit assigiinngitsut allaqqasut malinneqassapput.

Imm. 4-mut

Nunagissaanermi sulianut atatillugu peqquserluttoqannginnissaa siunertalaralugu, Nunalerinermik Siunnersuisoqarfiup nunalerinermik suliaq naatsoreerpagu

pitsaanertut isigineqarsimavoq aatsaat naatsorsuisoqareerpat aningaasanit tunniussisoqarnissaa. Taamatut iliuuseqarnikkut qulakkeerneqarniassammat tapiissutit eqqortuussusaannut nalilersuisoqarsimanera.

§ 14-imut

Nunalerinermut tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aaliangersaq maannamut atuuttoq assigalugu nammineerluni illulianut tapiisarnermut aalajangersagaqarpoq. Maannamut peqqussutip atuuttup § 9-p periarfissiineranik ingerlatitseqqiineruinnarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq manna naapertorlugu atortussanut aningaasartuutit uppernarsaatitallit 95 % - ii qaangerlugit tapiissutinik tunniussisoqarsinnaanngilaq.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Maleruagassap aalajangersarpaa inuussutissarsiutigalugu illuummik sanaartornermut, allilerinermut imaluunniit tigusinermut tapiissuteqarsinnaaneq, Aaliangersagaq manna peqqussummi atuuttumi § 9–mut naapertuuppoq.

Imm. 2-mut

Aaliangersakkami tapiissutit amerlassussaat erseqqaarinnerusumik nassuiardeqarput taammaattorli inuussutissarsiutigalugu illuutinut atortunut aningaasartuut annerpaamik 75 %-iat tikillugu.

§ 16-imut

Pigisat nalillit §§ 14 aamma 15-imi taaneqartut iluarsanneqarnerannut Naalakkersuisut tapiissuteqarsinnaapput. Piumasaqaataavoq iluarsaassinerit nunalerinerup ingerlateqqinnejarnissaanut annertuumik pingaaruteqarnerannik aammalu nalinginnaasumik naatsorsuutigisamillu iluarsaassilluni aningaasartuutinit qaffasinnerunissaat. Tamatumani pineqarput iluarsaassinerit, nutarterinerit aamma allanngortitsinerit, nalinginnaasumik aserfallatsaaliinerup avataatigut sulianut. Tamanna peqquteqartinneqarpoq nalinginnaasumik aserfallatsaaliinermut aningaasartuutit nalinginnaasumik ingerlatsinermut aningaasartuutinit matussuserneqarnissaat naatsorsuutigineqarmat. Iluarsaassinerut atatillugu nunalerinerup ingerlateqqinnejarnissaannut annertuumik pingaaruteqarneranut

piumasaqaammut atatillugu, isumaa uaniippoq nalilersuisoqartariaqartoq iluarsaassineq pinngippat, nunaateqarnerup ingerlaannarnissaanut innarliissanersoq.

§ 17-imut

Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapersiisarneq pillugu, Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi, taarsigassarsisitseriaatsit assigiinngitsut 14–it neqeroorutigineqarput, taarsigassarsiat assigiinngitsut ernialersukkat arfineq marluk aammalu taarsigassarsiat ernialersugaanatillu akilersugassaanngitsut arfineq marluk.

Nunaatilik amerlanertigut annikitsukkaartunik amerlasuunik taarsigassarsiaqartarpoq, inuussutissarsiuutinut tapersiisarnermut aaqqissuussinermit taarsigassarsianit, ingerlatsinermut aningaasartuutit annertunersaat aningaasalorsorneqartarmata.

Nunaatilik assersuutigalugu assigiinngitsunik 21–nik taarsigassarsiaqarsinnaavoq. Taakkuningga 21–nit arfineq pingasut ”taarsigassarsiatut mikisutut” taaneqarsinnaapput, taarsigassat akiligassaviit minnersaat 1.500 kr.–iusinnaallutik.

Aaliangersakkami nutaami, ”taarsigassarsiatut mikisutut” taaneqartut ingerlatsinermut akiligassarsiatut inissinneqarnissaat eqqarsaatigineqarpoq, taamaasilluni ullumikkumut naleqqiullugu, allaffissorneq pappiliarsornerlu apparsarneqassammata.

Ingerlatsinermi akiitsutigut aningaasaliiffigineqarnerup atuutilernissa siunnersuutigineqarpoq, nerukkaatissanik naatitassanillu pissarsiniarnermi taarsigassarsiat ernialersukkat 100 % tikillugu annertussuseqartarmata. Nerukkaatissanut, naatitassanut, naggorissaatinillu fabrikkini sananeqartunut assigisaannullu taammaallaat ingerlatsinermi akiitsutigut aningaasaliissuteqartoqarsinnaavoq. Taamaattorli atortussanik annertunngitsunik pissarsiniarnermi kiisalu aserfallatsaaliiinermut aningaasartuutit amerlanngitsut ingerlatsinermi akiitsutigut aningaasaliiffigineqarsinnaanerat ammaassiffigineqarpoq.

Imm. 1-imut

Nunaateqarnermut sunniuteqartumik aaliangersimasunut, ingerlatsinermut akiligassarsiat atuutsilernissaannut periarfissiisoqarpoq. Nunaateqarnermik ingerlatsinermut attuumassuteqartutigut akiitsutigut aningaasaliiffigineqarneq aqqutigalugu, atortussat annertunngitsut pissarsiarineri kiisalu aserfallatsaaliiinermi suliat annertunngitsut akilerneqarsinnaapput.

Ingerlatsinermut akiligassarsiat atulersinneqarniarput allaffissorneq oqilisaaffiginiarlugu, taamasilluni qinnuteqaateerarpassuit matumani isummerfigineqassanngillat, taakkuli ingerlatsinermi akiitsutigut aningaasaliiffigineqarneq aqqutigalugu aningaasaliiffigineqarsinnaallutik.

Aningaaserivimmia taarsigassarsineq/akiliutigeriaannanngorlugit atukkiussat qularnaveeqquisoqannginneranut peqqutaavoq, Naalakkersuisut aningaasat ingerlatsinermut allamulluunniit atorneqarnerinut nakkutiginninnertik annaarusunngimmassuk. Aningaasartuutit akilerneqarnerisa kingorna aningaasanik tunniussisoqassaaq, taamaattoqannginneranili assersuutigalugu akiligassap allagartaa uppernarsaatitut nassiunneqassaaq. Akiligassat akilerneqarnerinut, Naalakkersuisut uppernarsaammik takusaqarusunnerannut, Naalakkersuisut, pisortat aningaasaliissutaasa ingerlatsinermi nakkutiginnittussaatitaanerat peqqutaavoq, Naalakkersuisut innuttaasunut periarfissiissutaat akiligassarsisitsinermi atuuffissamminnut atorneqarnissaat piumasaqaataammat.

Naalakkersuisut pissusissamisoortumik, pisortanit aningaasaliissutigineqartut, atorfissaminnut atorneqarnersut uppernarsassallugu soqutigivaat, tamannalu aaliangersakkami matumani anguniarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Imm. 1-imi siunertarineqartutut taakkartorneqartut saniatigut, immikkut tassanngaannartumik pisoqartillugu ingerlatsinermut akiligassarsiat periarfissaassapput. Atorneqarsinnaaneranut periarfissat tassaallutik, ingerlaannartumik iliuuseqartoqanngippat, annertuumik annaasaqarfiusinnaasunik pisoqariasaarpaat. Nunaatillip nammineq isorineqarfingineqarsinnaanngisaanik pisoqarpat ikiussallugu matumani siunertarineqarpoq. Assersuutigalugu, naatitanik/nerukkaatissanik katersiniarnermi, maskiinat iluarsartuunnissaat pisariaqalerpat.

Imm. 3-mut

Peqqussutip akuersissutigineqarneranut atatillugu, ingerlatsinermut akiligassarsiat tunniunneqarsinnaanerinut malittarisassiortoqassasoq ilimagineqarpoq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut, ingerlatsinermut akigassarsiat taarsensorlugit akilersorneqarnissaannut malittarisassiornissaat naatsorsuutigineqarpoq. Aaliangersakkami, Naalakkersuisut ingerlatsinermut akiligassarsiat tunniunneqarnerini aaliangersimasumik erniaqartinnissaannut periarfissaqarnerat taaneqarpoq. Nalunaarummi, ingerlatsinermut akiligassarsiat tunniunneqartarnissaanut toqqammavissanik aaliangersaasoqarsinnaavoq.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Peqqussummi maannamut atuuttumut sanilliullugu inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitisarnerup, taarsigassarsitseraatsit atuuttut taarsissavai. Inatsit nutaaq taamaalluni tamatumuunakkut siulanut sanilliullugu piuminarsaavoq. Inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaanut

taarsigassarsitsisarneq tunniunneqartassaaq aamma akilersorneqartassaaq aalajangersakkamik ernialersorlugu taarsersugassatut atukkatut.

Imm. 2-mut

Inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaanut taarsigassarsianut akilersuinissamut Naalakkersuisut tapiissuteqarsinnaapput, taamaattorli erniat utertillugit akilersornerannut atuutinngilaq.

Aaliangersagaq manna malillugu, assersuutigalugu inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat akilersornerini, taarsigassarsisoq 1 krone-mik akiliigaangat, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat 1 kr. 25 ure-mik appartarsapput. Taamaasilluni inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsianik apparsaalluni taarsersuisoq, Naalakkersuisunit 25 ure-nnattassaaq imaluunniit akilersukkami 25 %-iinik tapiiffigineqartassaaq.

Imm. 3-mut

Matumani nunalerinermik ingerlatallit ataatsimoorlutik illuutinik aamma maskiinanik pisalarnerulernissaannut kaammattuutaasinnaasutut nunaateqartut arlallit ataatsimut pissarsinerminnut annertussusikkamik tapiinikkut periarfissaqarttsilerneq ilanngunneqarpoq, taamaasilluni ataatsimoortumik aningaasartuutit apparinnejassapput nunaateqartumullu ataasiakkaanut aningaasartuutikillisaanermik kinguneqassalluni.

Imm. 4-mut

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat utertillugit taarsersornerannut tapiissutit annertussusissaannik, Naalakkersuisut inuussutissarsiutinik pingarnerit iluanni aaliangersimasutigut siuarsaanissamik kissaateqarnerannut naapertuuttumik, Naalakkersuisut aaliangersaassapput. Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsianut ataasiakkaanut tapiissutit taarsersunissamullu piffissaritaasoq aaliangersarneqassapput, piffisarlu taarsersuiffiusoq tamaat atuutissallutik.

Nr. 5-imut

Taamatut inuussutissarsiateqalernissaq oqilisarniarlugu, aaliangersakkami, nunaatilinngorlaamut, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnermi, tapiissutigineqartartut procentii nalinginnaasumit qaffasinnerussapput. Erseqqissaatigineqassaaq procentti aalajangersarneqassammat, taamaammat imm. 4-mi procentimut taaneqartumut atatillugu isigineqassanngimmat. Tamanna peqquteqarpoq Naalakkersuisunit siunertarineqanngimmat procentti 75 %-i qaangissagaa, soorlu imm. 4-mi taaneqartutut.

Imm. 6-imut

Naalakkersuisut erniat annertussusissaannik, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat taarsorsorneqarnerini tapiissutissat annertussusissaannik, atugassaritaasutigullu allatigut aaliangersaanissaminut pisinnaatitaapput. Nalunaarusiornikkut taarsersuinermi tapiissutigineqartussat amerlassusissaat pillugit malittarisassiortoqarsinnaavoq, tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut inuussutissarsiutit assigiinngitsut akornanni, inuussutissarsiutillu ataasiakkaat iluini tulleriissaarillutik pingaarnersiusinnaapput.

§ 19 –imut

Imm. 1 aamma 2

Naalakkersuisut aaliangerunik inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsiniarlutik, qinnuteqaateqartup nammieq, pissarsiarinninnermi nalingata minnerpaamik 10 %-ianik aallaqqaasiinissa imaluunniit pilersaarummut aningaasartutissatut akuerisat nalingi Naalakkersuisut piumasaqaatigissavaat. Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit inatsimmik piuminarsaanermut atatillugu inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnerit tamarmik 10 %-imik aallaqqaasiiffiussapput. Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut maannamut atuuttumut naleqqiullugu annikitsuinnarnik allannguuteqarpoq. Namminerluni illuliaasartut allannguiffigineqarput, maannakkut nammineerluni aallaqqaasiutissaq 10 %-iussaaq, siornatigut 5 %-iulluni.

Imm. 3-mut

Aaliangersakkami, nunalerinermik ingerlatallit, namminneq, pigisanit nalilinnit, aningaasanit tigoriaannaanngitsunit, aallaqqaasiutissaminnik akiliisinnaanerannut, aningaasanngorlugu akiliuteqannngikkaluarluni ammaassisooqarnissa siunnersutigineqarpoq. Naalakkersuisut allaqqaasiutissatut pissarsianit, nutaatut akianit, pigisanik nalilinnik, nalikilliliinermi nalilersuisinnaatitaapput.

Imm. 4-mut

Taamatut inuussutissarsiuteqalernissaq oqilisarniarlugu, nunaatilinngorlaamut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisinnaanermut periarfissat aaliangersakkami oqilisarniarneqarput, tamatumani nammieq aallaqqaasiutitut akiliutissat affaannanngortinneqarlutik.

Imm. 5-imut

Nunaatilinngorlaaq, ukiunut pingasunut atuuttussamik aningaasaliissuteqarnissamut missingersuusiorsimassaaq, nunaatilinngorlaallu pissarsiarinninnermi nalingata 5 %-ia, nammineq aallaqqasiutissatut taarsigassarsiarisinnaavaa, taanna nalinginnaasumik 10 %-iugaluarpoq.

Imm. 6-imut

Naalakkersuisut nalunaarusiornermikkut, nammineq aallaqqasiutissap qaffasinnerunissa malittarisassiuussinnaavaat. Aallaqqasiutissap qaffasinnerunissa eqqartorneqarsinnaavoq, inuussutissarsiutip pineqartup, ima imminut akilersinnaatigisoq, qinnuteqaateqartoq qaffasinnerusumik nammineq aallaqqasiisinnaasutut, nalilerneqarpat.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnermi, piffissaq taarsersuiffissaq sivisunerpaamik ukiunik 25–nik sivisussuseqarsinnaavoq.

Sanaartornermut, tigusinermut, allilerinermut, imaluunniit nunalerinermi illuutinik sananermut, peqqussut maannakkut atuuttoq tunngavigalugu tapersiisarnermi, ukiut taarsersuiffissat 25–upput. Peqqussummut maannakkumut atuuttumut naleqqiullugu allannguiteqartoqanngilaq.

Sanaartornermut, tigusinermut, allilerinermut, nunalerinermilu illuutigisat pitsaanngorsaafffiginerinut, piginnittumut, atuisumut, pisortaa sumut illumik najugaqarfissamik ataatsimik sanaartornissamut imaluunniit nunaatigisamik tigusinermi illuliornermut imaluunniit illuutigisanik qimatanik tigusinermut, innaallagissap aqquaanik pilersitsinermut, toqqavissap sanaartugassallu allat sananerini, sanasunik ikiorteqarnermut, kiisalu nunalerinermi illuutigisani atugassamik, inaallagissiorfimmik atuinissamut atortussanik pissarsinermi, aammalu teknikkut, inatsisitigut aningaasaqarnerullu tungaatigut siunnersorneqarnermut, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnermi, taarsersuineq sivisunerpaamik ukiunik 25–nik sivisussuseqarsinnaavoq.

Taamaasilluni ukiunit 25–nit sivikinnerusumik taarsersuinissaq periarfissaavoq.

Maskiinanik, sakkunik, imerterinissamut atortorissaarutinik, ungaluliornissamut kiisalu ingerlatsinermi atortunut allanut pisariaqartunut aammalu umiatsiaaqgamik, nammineq inuttut angallatissamik, pissarsinermut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnermi, piffissaq taarsersuiffissaq sivisunerpaamik ukiunik qulinik sivisussuseqarsinnaavoq. Taamaasilluni ukiunit qulinit sivikinnerusumik taarsersuinissamut aaliangersagaq periarfissaqartitsivoq.

Imm. 2-mut

Tapiissutigineqartut taarsersornissaannut, ukiumik ataatsimik marlunnilluunniit kinguartitsisoqarsinnaavoq, taamaasilluni piffissaq taarsersuiffissaq, kinguartitsineq ilanngullugu sivisunerpaamik ukiunik marlunnik sivisussuseqarsinnaavoq. Ingerlatsinermut tunngassutilit kinguartitsinermut peqqutaasinnaapput. Qinnuteqaateqartup uumasuutiminik ataatsimoortumik amerlisaanissani kissaatigippagu, taamaasillunilu ukiumi siullermi savaaqqanik ikinnernik toqoraaniarluni aaliangerpat, tamanna kinguartitsinermut peqqutigineqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnermi, § 10 aallaavigalugu uumasuutinik kinguaassiorunik pissarsinermut taarsersuineq sivisunerpaamik ukiunik tallimanik sivikinnerusinnaavoq. Taamaasilluni ukiunit tallimanit sivikinnerusumik taarsersuinissamut aalajangersagaq periarfissiivoq.

Peqqussummi atuuttumi piffissaq taarsersuiffiusoq amerlanerpaamik ukiunik qulinik sivisussuseqarsinnaavoq.

Imm. 4-mut

§§-it 6 aamma 8-mi taaneqartut malillugit, pigisat nalillit iluarsartuunnerinut, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnermi aallaavigisaq siulleq toqqammavagineqassaaq. Taamaammat inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsinermi, pigisat nalillit iluarsartuunnerinut taarsigassarsiat taarsersornissaannut piffissaq taarsersuiffiusussaatitaasoq atorneqassaaq. Pigisanut nalilinnut iluarsartuunneqartunut, taarsersuinissami piffissaq sinneruttoq sunnerneqarnavianngilaq.

Innaallagissap aqqutaanut iluarsaassinernut ilaasunut inuutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsisitsinermi taarsigassarsiat taarsersornissaannut piffissaq annerpaamik ukiunut qulinut sivisussusilerneqarpoq, pissutigalugu naatsorsuutigineqarmat iluarsaassinernut aningaasartuutit nutaamik sanaartornerut naleqqiullugu annikinnerussasut. Aalajangersagaq innaallagissamut tunisassiorfinnut atuutinngilaq.

Siornatigumut naleqqiullugu, taarsersuinissamut piffissaq sivisunerpaaq ukiunut qulinut killeqarunnaarpoq. Imatut sukaterisoqarpoq, iluarsartuussinissaq nunaatigisap ingerlateqqinnissaanut annertuumik pisariaqartinneqarpat, nalinginnaasumillu naatsorsuutigineqartumillu iluarsartuussineq annertuumik aningasartuutaasariaqarpoq.

Imm. 1-imut

Pigisat nalillit, aningaasalersorneqarnissaanut taarsigassarsiaritinneqartut qularnaveeqquserneqarnissaasa isumannaatsuunissaa, aningaaserivimmuit tamatigut piumasaqaatigineqartassaaq.

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsinermi, Namminersorlutillu Oqartussat kisimik, pissarsinermut aningaasaliissuteqartuuppata, pigisat nalillit taarsigassarsitsifflusut siullertut qularnaveeqqusiiiffiqeqarsinnaapput.

Namminersorlutik Oqartussanut, "isumannaanerpaaq" tassaavoq, namminersortut aningaasaliissuteqarnerini, qularnaveeqquteqarfittut pingaannginnertut inissisimaneq, pingaartumik aningaaserivinnut. Aaliangersakkami, taarsigassarsisup taarsigassarsiaasa ataatsimoortut, sapinngisamik eqaallisaaffigineqarnissaat anguniarneqarpoq, tamatumanili Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliissuteqarnerminni annasaqaqannginnissaat qulakkeerneqassaaq. Taamaammat isumaqatigiissummi immikkut allangortitsinerit akuerineqarsinnaapput.

Nunalerinermi illutigisat ataatsimut qulakkeerinnissutaasinnaanngippata, allatigut qulakkeerisoqarnissa piumasqaatigineqarsinnaavoq. Qulakkeerinnissutaasinnaasoq alla tassaasinnaavoq pigisaq nalilik tuniniarneqarnerani atukkap nalingata naleqqatigisaanut.

Imm. 2-mut

Pigisat nalillit, illutigisalli ataatsimoortut pinnagit, aaliangersakkamut attuumassuteqarput, tamatumanilu § 21 imm. 1-imti allaqqasut malinnejassallutik. Aaliangersagarli malillugu, pisariaqanngitsutut nalilerneqarpat, qularnaveeqqusiiisoqartariaqanngilaq.

Naqissusiinikkut akiitsut pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 21–mi allaqqasut aallaavigalugit, nunalerinermi inuussutissarsiuteqarnermi, inuussutissarsiutinik siuarsaeremi akiligassaqartoqartillugu, Inatsisartut inatsisaat atutissaaq.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

Nunalerinermut tapesiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 19–imi allannguuteqartoqanngilaq. Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsisarnermi ernialersuineq akilersuinerlu pillugit Naalakkersuisut malittarisassiussapput. Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat naafferarlugit akilersorneqarsinnaapput, suliat ilaasa naammassineri ilutigalugit akiligassap allagartaa takkukkaangat.

Imm. 2-mut

Naalakkersuisunit malerugassaq manna naapertorlugu inuussutissarsiuutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat tamakkerlugit ingerlaannartumik akileqquneqarsinnaapput piffissaagallartillugu akiliuteqartoqannginneranut atatillugu imaluunniit attartortitsinermut piumasaqaatit allat suusupagineqartillugit.

Taarsigassarsiat uterteqqulllugit akileqquneqarsinnaapput pisut kingusinnerpaamik ullormi akiliiffissami, erniat imaluunniit akilersukkat akilerneqanngippata, tassa akiligassanngorneranit kingusinnerpaamik ullut 30-t ingerlareerpata. Matumanili apeqqutaassaaq, taarsigassarsisoq, akileeppusisummit tigusinerup kingorna ullut arfineq marluk qaangiutsinnagit, inuussutissarsiuutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiarisami erniaanut akilersukkaminullu akiliisimanersoq. Kingusinnerpaamik ulloq akiliiffissaq kingulleq, Naalakkersuisut akileeppusisummit nassiunneqariissaq imaluunnit saqqummiunneqariissaq, tassanilu erseqqaarissummit takuneqarsinnaassaaq, inuussutissarsiuutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat erniaat akilersukkallu, ulloq akileeppusiflik nalaarlugu akilerneqarsimannngippata, taarsigassarsinermilu isumaqatigiissutit sumiginnarneqarsimappata, taarsigassarsiat tamavimmik taarserneqarnissaat piumasaqaatigineqarsinnaammatt, tassunga ilanngullugit inatsimmi § 32 imm. 2 aallaavigalugu, taarsigassarsisoq atukkamigut aalajaalluni ilisimatitsinngippat aamma taamatut pisoqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aaliangersakkami imm 3-mi piffissakkaartumik akilersuinerup pissusissamisoortumik atuunnissaa aaliangersarneqarpoq. Piffissakkaartumik akilersukkap, piffissaq eqqorlugu akilerneqarnissa tassaavoq, ullormit akiliiffissamit ullut 30-it qaangiutsinnagit. Taamatut piffissakkaartumik akiliisoqannginnera pippat taava akileeppusiflimmit ulluliunneqartumit ullut arfineq marluk qaangiuppata, inuussutissarsiuutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat tamakkerlugit akiligassanngussapput.

Imm. 4-mut

Aaliangersagaq malillugu, Naalakkersuisut piffissakkaartumik akilersuinerup kinguartinneqarneranik nalunaaruteqarsinnaapput. Kinguartitsisoqarnerani, suusupaginnittooqarnera peqqutaanngilaq, matumanimi Naalakkersuisunut, inuussutissarsiuutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsinermi, taarsersuinissap allannguiteqarnera isumaqatigiissutigineqareermat. Sivisunerpaaamik ukiut marluk tikillugit kinguartitsisoqarsinnaavoq.

Piffissakkaartumik taarsersukkat kinguartinneqarnissaanni piumasaqaatigineqartoq tassaavoq, inussutissarsiuutinik siuarsaanermi taarsigassarsiat tamakkiisumik amerlassusaasa 60 %-iat qaangerlugu qulakkeersimanissaat, taamatuttaarlu akiliisinnaannginneq ataavartussaanngitsutut Naalakkersuisunit nalilerneqarpat.

”Ataavartussaanngitsutut” oqarnermi pineqarpoq, piffissakkaartumik akilersuinermi akiliiffisaq siulleq, taamatuttaaq ukiunit marlunnit sivisunerusinnaanngilaq.

Imm. 5-imut

Naalakkersuisut piffissami aaliangersimasumi piffissakkaartumik akilersukkat kinguartinneqassasut akuerippassuk imm. 4 aallaavigalugu, inuussutissarsiuutit siuarsarniarlugit taarsigassarsianik piffissaq taarsersuiffissaq, taarsersuineq aallarteqqippat, taamatut sivisutigisumik sivitsorneqassaaq. Taarsigassarsisoq piffissakkaartumik akiligassaminik ataatsimik kinguartitsinissaminut akuerineqarsimappat, piffissaq taarsersuiffissaq sinneruttoq, piffissakkaartumik taarsersuiffimmik ataatsimik sivitsorneqassaaq.

Imm. 6-imut

Naalakkersuisut immikkullarissumik aatsaat pisoqartillugu, ukiunit marlunnit sivisunerusumik piffissakkaartumik akiligassanik kinguartitsisinnaapput. Immikkullarissumik pisoqarneranik oqarnermi pineqartut tassaapput, silap pissusaa peqqutaappat kiisalu inuussutissarsiornermi qaqtigoortumik aporfeqartoqarpat. Assersuutit taaneqartut itisilerneqarpallaanngillat.

Aaliangersakkamik atuiffiusinnaasut tassaapput, qulaani taaneqareersutut pissutsit atuuppata aammalu nalinginnaasumik pissutsinut attuumassuteqartumik immikkullarissumik pisoqarpat. ”Nappaammik” oqarnermi, pineqartoq tassaavoq, taarsigassarsisup inuussutissarsiuutiminik ingerlatsisinnaaneranut sunniuteqartumik sivisuumik napparsimasoqarpat.

Kinguartitsinissamut periarfissiinermut peqqutaasoq tassaavoq, ataavartuunngikkaluamik akiliisinnaajunnaartoqartarmat. Taarsigassarsisoq ukiut marluk qaangiunnerini, pisunilu immikkullarissuni ukiut marluk qaangerlugit sivisussusilimmik akilersuisinnaanngippat, isumaqatigiissutit malillugit inuussutissarsiuutinut siuarsaanissamut taarsigassarsisoq, maannakkut kingormagullu taarsiisinnaanngitsutut nalilerneqassaaq, taamaasilluni inuussutissarsiuutit siuarsarniarlugit taarsigassarsineq atorunnaartutut nalunaarutigineqassaaq, qularnaveeqqutaasinnaasullu tiguneqassallutik.

§ 23-mut

Naalakkersuisut tapiissutinik utertitseqqusisinnaatitaapput, aaliangersakkamili taakkartorneqartutigut, pinngitsooratik taamaaliornissamut pisussaaffeqanngillat.

Nr. 1-imut

Tapiissutit utertinneqarsinnaaneri pillugit nassuiarlukkanik najoqqutassiortoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, atornerluinissamut

pinaveersaartitsineq tamatumunnga peqqutaavoq. Ukiut malittut marluk ingerlanerini, tapiissutinik pissarsisoq, nunalerinermik inuussutissarsiuteqartutut ingerlaqqissinnaajunnaarpal, imm. 1–imi taaneqartut akiitsunngortunut akileeqqusinerit atuussinnaapput. Tamatuma saniatigut, qinnuteqaateqartoq allamik suliffittaarsimappat imaluunniit ilinniartunngorsimappat immikkullarissumik pisoqarnera isiginiarneqassaaq. Taamatut pisoqarnerini, sakkukinnerusumik nalilersuinissaq pisariaqassaaq, qinnuteqaateqartoq nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermut pitutorsimassanngippat.

Nr. 2-mut

Naalakkersuisut nammineerluni illuliornermut imaluunniit tigusinermut tapiissutinik utertitseqqusinissamik piumasaqaateqarsinnaapput, tapiissutinik pissarsinermiit ukiut qulit qaangiutsinnagit taarsigassarsisup illu tunippagu. Inatsisissatut siunnersuut aqquitalugu, Naalakkersuisut assigiinngitsunik tapiissuteqartarnerini, assersuutitalugu nammineerluni illuliaasartunut tapiissuteqartarnerup atornerlunneqannginnissaa qulakkeerniarneqarpoq, assersuutitalugu nammineerluni illuliamut tapiissuteqarnerup kingorna, tapiissutit tunniunneqarsimatsiaannartut, tuniniaanermi atugassaritaasunit appasinnerusumik akilerlugu tuniniaasoqarnissaa pinaveersaartinneqarpoq. Sivisumik piffissaqartitsinermi, qinnuteqaatit pimoorussisut qulakkeernissaat Inatsisissatut siunnersuummi anguniarneqarput. Tapiissutinik tigusereernerup kingorna tamanna anguniarlugu nammineerluni illuliaq ukiut qulit iluanni tunineqarsinnaanngilaq, Naalakkersuisut akuersisimatinnagit, tapiissutit utertinneqaqqullugit peqqusummik pinngitsoorumagaanni.

Nr. 3-mut

Aaliangersakkami erseroq pisortanit akuersissutinik pissarsisimannginneq tapiissutinik utertitseqqusinermik kinguneqarsinnaasoq. Assersuutitalugu tapiissutinik pissarsisimasup uumasunik paarsilluarnissaq pillugu, Inatsisartut inatsisaat aallaavigalugu, sutigut tamatigut uumasunik attuumassuteqarnissamut inerteqquuteqarfigineqarpat, tapiissutit utertinneqarnissaat piumasaqaatigineqarsinnaasoq.

Nr. 4-mut

Tapiissuteqartarnermi Naalakkersuisut atugassaritaasutut aaliangersagai sumiginnarneqarpata, tapiissutit utertinneqarnissaannik Naalakkersuisut piumasaqaateqarsinnaapput, Naalakkersuisut tapiissuteqarnermi toqqammavigisaat eqquunngippata imaluunniit qinnuteqaateqartumit, piumasaqaatit imaluunnit atugassaritaasut taaneqartut naammassineqanngippata taamatuttaaq pisoqarsinnaavooq.

§ 24-mut

Imm. 1 aamma 2-mut

Aaliangersakkap kinguneranik, tapiissutit utertillugit akilersornissaanut atatillugu naatsorsuinermi ukiut 33-t ingerlanerini, ukiumut 1/33-imik apparsarneqarsinnaapput, tapiissutit tiguneraniit naatsorsorneqartumik.

Tulliuttumi assersuut tapiissutit utertillugit akilersornissaanut atatillugu piumasaqaatissat ersarissassavaat:

Tapiissutit 30. juni 2009-mi tunniunneqarput.

11. januar 2014-imi, utertitseqqusilluni piumasaqaateqartoqarnerani, utertitassatut tigujumaneqartut naatsorsornerini angusaq tassaavoq 6/33, taannalu tapiissutigineqareersunit amerlisarneqassaaq.

Ukiumik aallartittumik oqarnermi, ukioq ilivitsoq pineqarpoq. Tapiissutinik tigusinermik oqarnermi, ulloq tapiissutinik tunniussiffusoq pineqarpoq.

§ 25-mut

Aalajangersagaq una naapertorlugu inuussutissarsiornermik illuutigisaq imaluunniit nammineerluni illuliaq, arlaatigut tunisisoqaqqusaanngilaq. Tamannali pisinnaavoq tunisineq Naalakkersuisunut saqqummiunneqareerpat akuerineqarlunilu.

Imm. 2-mut

Tapiissutinik pissarsisoq toquppat, qimataasut tapiissutinik pissarsisup pisinnaatitaaffiinik pisussaaffiinillu tigusicinnaatitaapput.

§ 26-mut

Tapiissutinik pissarsisup kissaateqarneratigut, illutigisamik imaluunniit illumik najugaqarfigisamik, illup tamakkiisumik appaarsaaffigineqarnerata naammassinissaata tunganut Naalakkersuisut tigusicinssaminnut pisussaatitaapput.

§ 27-mut

Inuussutissarsiornermik illuutinik sananermut, imaluunniit tigusinermut imaluunniit nammineerluni illuliassamik sananermi, piginnittumut, atuisumut, pisortamut imaluunnit ikiortimut ataasiaannarluni tapiissuteqartoqarsinnaavoq, matumani tapiissuteqarnissamut aningaasaliissutit killeqarmata.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Aaliangersagaq Aalisarnermut, piniarnermut, nunalerinermullu tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi, § 27 nr. 10, 12. november 2001–imeersumik piuminarsaanerovoq. Malittarisassat atuuttut malillugit, taarsigassarsianik ernialersuinerup unitsinneqarnera, qularnaveeqqutip inissisimaneranut attuumassuteqarpoq. Aaliangersagassatut siunnersuutigineqartoq nutaaq aallaavigalugu, piffissaq taarsigassarsianik atorunnaarsitsiffik Naalakkersuisut tungaanniiit aalajangiisuuveq. Atorunnaarsitsinermi Naalakkersuisut qularnaveeqqutinik, naleqarpata tigusisussaanerat tamatumani pineqarpoq.

Taarsigassarsisoq, inatsisit aallaavigalugit, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiami apparsarneqarnissaanut tapiissutinik pinngitsorani pisinnaatitaaangilaq. Tamanna ilanngunneqarpoq atornerluinissaq pinaveersaartinniarlugu. Pissutsilli piviusut takutippaat, taarsigassarsiat sumiginnagaasut taarsipallannissaat anguniarlugu Naalakkersuisut tapiissuteqartarsimasut. Periuutsip taassuma allanngortinneqarnissaa siunniunneqanngilaq, atornerluinissamulli periarfissat pinaveersarsimatinneqarput.

Imm. 2-mut

Taartissat apparsarnissaannut ukiumoortumik tapiissuteqartarneq pillugu aalajangersagaq, peqqussummik atuuttumik ingerlatitseqqiinerovoq.

Ukiumoortumik tapiissutit, taarsigassarsisullu ukiumoortumik akiligassai, qaammatit aqqaneq marluk qanngiutereersut aallaavigalugit naatsorsorneqartarput. Naalakkersuisut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsianik ullormit atorunnaarsitsiffiannit qaammatit aqqaneq marluk naatsorsorneqassapput.

Aaliangersagaq imatut paasineqassaaq, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat atorunnaarsinneqarnerisa ullulerneqarnerata kingorna, taarsigassarsisup akilersugaasa amerlaqataanik Naalakkersuisut tapiissuteqartassapput.

Taarsersugassat sumiginnarneqarnissaasa kajuminnartuunnginnissaa, aaliangersakkap suliarineqarnerani eqqarsaatigineqarpoq, taamaasillunilu inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat taarsersorneqarnissaanni atugassarititaasut, sumiginnaanikkut iluanaarnarnerunissaat anguniarneqarani. Periuseq maannamut atuuttoq malillugu, pigisat nalillit taarsigassarsissutaasut, taamatuttaarlu isertitaqarnissamut toqqammavigisaq sumiginnaaneq kajuminnartutut isigineqarsinnaanngilaq.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Isumaakkerinninnissamut periarfissat annertunerusumik maannamut peqqussummut atuuttumut sanilliullugu allannguiteqarnissaat siunnersuutigineqanngilaq. Ukiut angusat imaluunniit utoqqalinersiaqalerneq pissutigalugu, isumakkerinninnissamut periarfissat ingerlateqqinnejarnissaat siunnersuutigineqanngilaq.

Inuussutissarsiutinut tapersiisarnermi aningaasaliissutigineqartartunik

atornerluinissamut tunngaviliisuuvinnaanera matumani peqqutigineqarpoq.

Nunalerinermik ingerlatallip, 65–inik ukioqalereersup, malittarisassat atuuttut malillugit, savaateqarfiutini assersuutigalugu ilaquattami ilaannut akikitsunngorlugu tunisinhaavaa, matumani akiitsumi sinnerisa isumakkeerinnissutigineqarnissaat naatsorsuutigisinnaagamiuk. Taamatulli pisoqannginnerani, malittarisassat atuuttut malillugit, Naalakkersuisut qularnaveeqqusiisutut tunisineremi akigititaasumik akuuerseqqaartussaapput.

Taarsigassarsisoq amerlasuunik akiitsoqarpat, aaliangersakkami matumani malittarisassat malillugit, isumakkeerinniffigineqarsinnaavoq. Siunnersummi § 28 aallaavigalugu, atorunnaarsitsinermi ernialersuineq unitsinneqartarpoq.

Imm. 2-mut

Ukiunik qaninnernik oqarnermi, pineqartut tassaapput ukiut marluk pingasut.

Taarsigassarsisup, ukiuni qaninnerni, inuussutissarsiutinik siuarsaanermi taarsigassarsiaminik taarsersuinissamut periarfissaqarnera tunngavigalugu, imm. 3–mi allaqcasut aallaavigalugit nalilersuiqassaaq.

Imm. 3-mut

Taarsigassarsisup akilersuinissamut periarfissaqarnera nalilersorniarlugu, taarsigassat amerlassusaat, taarsigassarsisup inoqutaasalu pisuussutaat, matumani ilaallutik katersat, akiitsullu, saniatigut pigisat aammalu taarsigassarsisup pigisai nalillit, nalilersuiffineqassapput. Nalilersuineq pissaaq, taarsigassarsisup ilinniagaa, allatullu suliassaqarnerup tungaatigut periarfissai aallaavigalugit, taarsigassarsisoq, taartissaminik akilersuinissaminut isertitaqarsinnaassanersoq nalilersorneqassalluni. Taarsigassarsisup ukiui aallaavigalugit, siunissami suliassaqarnermut periarfissaqarnera nalilersuinermi ilanngunneqarsinnaavoq.

Imm. 4-mut

Aaliangersagaq imatut paasineqassaaq, taarsigassarsisoq sapinngisaminik taarsersuisimmappat, ukiut qulit qaangiunnerini akiitsuminik tamakkiisumik isumakkeerfigineqarsinnaasoq. Tamatumunnga, taarsersuisup taarsersukkaminik akilersuiinnarnissaata pissusissamisoortutut isigineqannginnerra tunngavigineqassaaq. Taamaaliornissamut nalilersuinermi aallaavigineqassaaq, taarsersuisup akilersuinera inuttaanut qanoq oqimaatsiginersoq.

Imm. 5-imut

Inuit kisimik, piginneqatigiiffit pinnagit Naalakkersuisunut akiitsuminnik isumakkeerfigineqarsinnaapput.

§ 30-mut

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat, siusinnerusukkullu taarsigassarsiat pillugit isumaqtigiissutip allanngortinnissaanut aaliangersagaq periarfissiivoq. Matumanili piumasaqaatigineqarpoq, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat ukiut tallimat sinnerlugit atuutereersimanissaat, tassami inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat, Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat kiisalu Inatsisissatut siunnersuut manna malillugu, tarsigassarsiat ajornartorsiutitaqanngitsumik ikinnerpaamik ukiuni tallimani taarsersorneqarsinnaammata.

Siusinnerusukkut malittarisassat atuuttut malillugit erseqqissarneqarpoq, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat isumaqtigiissut malillugu taarsersorneqarnissaasa ilimanaateqarnerat ilaatinneqassasoq.

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsinermi isumaqtigiissutip allanngortinneqarnerani, pigisani nalilinnik qularnaveeqquusiineq annaaneqassanngilaq.

§ 31-mut

Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsianut atuuttunut, akiligassanik nikisitsineq pisinnaavoq, nutaatut taarsigassarsialik, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit tapiissutinik pissarsinissamut piumasaqaatinik naammassinnippat.

Akiligassallit nikinnerat pillugu nalinginnaasumik obligationinut inatsisitigut malittarisassat nassataannik aaliangersagaq matumani taamaallaat aaliangersaavoq. Tassa imaappoq, isumaqtigiissutit nassataannik, akiitsortoq nutaaq pisinnaatitaaffinnik pisussaaffinnillu tigusissaaq. Naalakkersuisut isumaqataappata, isumaqtigiissut aatsaat allanngortinneqarsinnaavoq.

§ 32-mut

Imm. 1-imut

§ 22 imm. 2 aallaavigalugu, Naalakkersuisut aaliangersinnaapput, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsineq atorunnaarsinneqasanersoq, tassa taarsigassarsiat tunniunneqartut, imaluunniit tapiissutit paassisutissat eqqunngitsut

tunngavigalugit tunniunneqarsimappata. Inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsitsineq atorunnaarsinnejassappat, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat ingerlaannartumik utertinneqassappat.

§ 22 imm. 2–mut innersuussuteqarnermi aaliangersarneqarpoq, Naalakkersuisut taarsigassarsianik atorunnaarsitsineranni, nalinginnaasumik obligationinut inatsisitigut malittarisassat matumani malinneqassasut.

Pisortanut akiligassat kinguaattoorutit akilerneqarnissaannut pinngitsoortitsiniarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaat malillugu, nunalerinermermi inuussutissarsiutinik siuarsaanermi Inatsisartut inatsisaat aallaavigalugu pisassarilerneqarsimasut tiguniarneqarneri pissapput.

Naalakkersuisut naliliigunik paassisutissat eqquunngitsut tunniunneqarsimasut, Naalakkersuisut misissortariaqassavaat paassisutissat eqqortuunersut.

Imm. 2-mut

Inuit piginneqatigiiffiilluunniit, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsianik tapiissutinilluunniit pisartut, aningaasatigut atukkatik pillugit Naalakkersuisunut paassisutissiisussaatitaapput. Paassisutissiisussaatitaanermi pineqartut tassatuaapput, Naalakkersuisut ilisimariigaat allannguiteqarsimappata paassisutissiissutissat.

Annertuumik allannguiteqartoqarneranik oqarnermi, pineqartut tassaapput inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsiat taarsersornerini allannguutit taarsersuinissamut periarfissanut sunniuteqarsinnaasut. Naalakkersuisut taarsigassarsisumut, taarsigassarsianut imaluunniit tapiissutinut tunniunneqartunut sunniutaasut pillugit uppernarsaatnik nassiussinissa piumasaqaatigisinnaavaat.

Aningaasaqarnermut tunngasutigut oqarnermi, pineqartut tassaapput, inuussutissarsiornermi imaluunniit suliffeqarnermi atugassaritaasut, assersuutigalugu inuussutissarsiuummik ingerlatsiunnaarneq, napparsimaneq, piginneqatigiiffinnullu tunngatillugu assersuutigalugu piginnittup allanngornera.

Pisortanut akiligassat kinguaattoorutit akilerneqarnissaannut pinngitsoortitsiniarnerlu pillugit Inatsisartut Inatsisaat malillugu, pisortanut akiitsunik, akilersuiisoqassappat, akilersuinissaq ingerlanneqassaaq.

§ 33-mut

Siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut suli inatsisip sinaakkusiusap iluani malittarisassiornissaminut annertuumik piginnaatinneqassasut, tamanna eqaallisaanissamik kissaateqarnermik tunngaveqarpoq. Taamaasillutik Naalakkersuisut, qanoq ilisukkulluunniit, pingaarnertut inuussutissarsiutaasunut tunngatillugu, Naalakkersuisut piorsaanermik pilertortumik ingerlatsinissaq kissaatigunikkku imaluunniit unitsinniarunikku malittarisassiorsinnaallutik.

Nr. 1-imut

Naalakkersuisut inuussutissarsiornermi aalajangersimasutigut nunalerinermi inuussutissarsiornikkut siuarsaanissamik kissaateqarunik imaluunniit pilersaarutit immikkullarissut pineqarpata, nalunaarusiornikkut taamatut iliuuseqarsinnaapput.

Nr. 2-mut

Naalakkersuisut inuussutissarsiornermi politikkikkut iliuusissanik siuarsaanissaq kissaatigunikku, soorlu nunami immikkoortukkaartumik piorsaaneq, tassaagaluarpat pissutsit aaliangersimasut piorsarneqarnerunissaat imaluunniit inatsit manna aallaavigalugu, inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsisitsisarnerup tapiissuteqartarnerullu iluani aaliangersimasutigut killilersuiniarunik, tamanna nalunaarusiornikkut suliarineqarsinnaavoq.

Nr. 3-mut

Naalakkersuisut inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsianik taarsersuineremi tapiissuteqartarneq pillugu aaliangersaasinnappa, matumani ilaallutik tapiissutit amerlassusaat taamatuttaarlu tapiissutinik pissarsissagaanni suut naammassineqassanersut pillugit aaliangersaasinnallutik.

Nr. 4-mut

Naalakkersuisut qinnuteqaateqartup ilinniagaqarneranut piumasaqaatit pillugit malittarisassiornissaapput. Pilerautit pineqartut naammassineqarnissaat anguniarlugu pisariaqarpata, aningaasaqarnermut teknikkimullu tunngasutigut piumasaqaateqartoqarsinnaavoq.

Nr. 5-imut

Naalakkersuisut nunagissaanermut aammalu inuussutissarsiornermik illutinik sananermut tapiissutit amerlassusaat pillugit malittarisassanik aaliangersaasinnappa, matumani ilaallutik nunalerinermik ingerlataqartup, nunagissaanermut nammineq sulinermigut pilliutai, maskiinanik atuinermigut il.il., matumani, sulinermik pilliuteqarneq, maskiinanik atuinermik allatigullu atuineq qanoq nalilersorneqassanersoq isummerfigineqassalluni. Taamatuttaaq Naalakkersuisut nunaminertat qanoq angitigissanersut, suliap suunera, nunaminertallu qanoq ittuunera, assersuutigalugu ujaraqarnera naggorissusaalu pillugit piumasaqaatinik aaliangersaasinnappa.

Nr. 6-imut

Ingerlatsinermi akiitsutigut aningaasaliiffigineqarnerup ernialersorneqarnera, ingerlatsinermi akiitsutigut aningaasaliissutit amerlassusissaat, ingerlatsinermut akiligassarsiat taarsersorneqartarneri, ingerlatsinermut akiligassarsianut atasumik aningaasartuit, ingerlatsinermut akiligassarsiat pissarsiarissagaanni upternarsaatit pisariaqartinneqartut pillugit Naalakkersuisut malittarisassiornissaapput.

Nr. 7-imut

Naalakkersuisut inatsit manna pillugu malinninnissaq pillugu, allaffissornikkut kommuunit peqataanissaannik piumasaqaateqarneq pillugu malittarisassiorsinnaapput. Taamatuttaaq SPS-imut aamma Nunalerinermik Siunnersusoqarfimmut piumasaqaatit assinginik malittarisassiorsinnaapput.

§ 34-mut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat manna 1. januar 2010 atuutilissasoq.

Inatsisip atuutilerani Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 12. november 2001–imeersoq kiisalu Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 2. november 2006–imeersoq atorunnaarsinnejqarput.

Inuussutissarsiutinut tapersiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarut nr. 12, 12. december 1984–imeersoq, taarserneqarnissami tungaanut imaluunniit inatsit manna peqqussutillu allat, malittarisassiornikkut periarfissiisutaat aallavigalugu atorunnaarsinnejqarnissami tungaanut, suli atuuppoq.

Inuussutissarsiutinut tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 20. november 1984–imeersoq aamma Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 12. november 2001–imeersoq kiisalu Aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tapersiisarnerup allannguuteqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 20. november 2006–imeersoq naapertorlugu piumasaqaatit, malittarisassat atuuttut malillugit suli inatsit taaneqartoq malillugu aqunneqassaaq.